

The Project Gutenberg eBook of Den engelske Lods, by Henrik Arnold Wergeland

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Den engelske Lods

Author: Henrik Arnold Wergeland

Release date: July 7, 2004 [EBook #12844]

Most recently updated: December 15, 2020

Language: Norwegian

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK DEN ENGELSKE LODS ***

Produced by Riikka Talonpoika, Jim Wiborg and PG Distributed Proofreaders

DEN ENGELSKE LODS

HENRIK WERGELAND

Norges Nasjonallitteratur

3. opplag

Utgitt første gang 1880

Her trykt som i originalutgavene

Den engelske Lods

Utgitt første gang 1844

DEN ENGELSKE LODS

ET DIGT

I

Længsel efter Land

«O, Kaptain, hvorhen, hvorhen gaaer Seiladsen uden Ende? Nye Horisonter spænde sig omkring mig ud igjen. Briggen alt i rastløs Fart susende igjennemlænste Hundreder af samme Art, kun af Syner ombegrændste. Naar jeg tænkte Fjernet endelig beseiret, falske Lande ned sig sænkte eller tvinte hen iveiret ... Hundred Horisonter runde kom og svunde ... hundred Himles Cirkelbunde, for hvem Punktet, hvori mine trætte Øines Nervepar krydsende sig overskar, med en evig Helvedpine stedse samme Centrum var... Hundred Horisonter graae alt jeg saae, med en Grændse falsk som Bugten, angste Slange slaaer i Flugten, ...graae, ja til Fortvivlen eense, mens—som Lupens grumme Stik krybende Insekt forfølger— Zeniths blaa og hule Blik stirred paa vort Skib, den Prik, synlig knapt paa Havets Bølger.

O, Kaptain, nu har mod Vesten Farten alt saa længe staaet, til det synes mig jeg næsten er i Sind en Olding bleven, skjøndt mit Haar end ei er graat og min Kind ei rynkeskreven. Mens mit Øie uvilkaarligt sig i Regnbusspillet tabte, Skummets Sprøit derforud skabte, har jeg idetmindste fundet, mønstrende med strengen Sjæl, at min Liv for største Deel meget daarligt er som kastet Skum forsvundet. Og mon et Beviis vel bedre kræves kan af Bedstefædre paa at jeg, tilhavs omdreven, oldingviis tilsidst er bleven? Dage mange, aaretunge, aarelange, bort erindringsløse flydte, uden Spor, som Kjølvandsstriben, i en Masse sammengydte hine sjunkne Skyer liig, snigende sig sagnetelig,— have svalet Panden med kolden Alderdomsbegriben i dens øde Kjedsomhed, standset Blodet, tæmmet selve Utaalmodet, skabt det om til sløven Fred. Thi af Havets og de tomme Skyers Øde har jeg smagt Alderdommens, der vil komme, følt den Taage, som vil spinde sig om Gubbens nøgne Tinde, forud om mit Hoved lagt.

O, Kaptain, giv mig et Ord! Tryk mig med din Haand, den kjække, at mig Tanken ei skal skrække, at jeg i en Dødningsnekke kommen er ved List ombord! Styrmand, giv mig din! Kom an, Baadsmandsmath og Tømmermand! I Matroser, mine Venner, rækker mig de brune Hænder! dræber med et kraftigt Tag Angsten i mit Hjerteslag! Thi, skjøndt Daare meer end Synder, dog begynder denne Vei med spørlost Fjed, denne dumpe Eensomhed, fælles, Katakombens liig, mægtigt at forfærde mig. Her paa Oceanets Steppe, saa evindeligen ensformig, ikke stille, ikke stormig, maalløs, da dens Grændser fly,— under Luftens dalte Teppe, dette blaagraa Himmelhvælv,— er det ei, som om Vi selv (en fordømt Skindødningskare) jordede tilsammen vare under samme Tag af Bly?— stivt i Stirren paa hinanden Sidemand paa Sidemanden: Han i Hiins og Hiin i Hans Øjes brystne døde Glands, uden Rørelse og Mæle, skjøndt med fuldtbevidste Sjele?

O, en Egg kun af et Skjær, Striben af et Fuglevær, Ryggen af en liden Holme, skjøndt, som yre Hvals og olme Kobbes børstereiste sorte, i Sekunden atter borte, vilde være i min Plage nyfødt Verden at opdage —o et Tankens Paradiis, hvor den vilde bli'e tilbage, Skibet givende til Priis! Brune Tare, Tangens Klase vilde være blommet Grønt paa Forsmægtendes Oase, Himmelens Forsoningstegn. Dermed jeg fantastisk skjønt Bryst og Pande vilde smykke, dem, som Roser efter Regn, til min Mund vellystig trykke, hilse deres armodsgustne bruunbespattede forrustne polyplige Blæreknopper ømt som Anemonens Doppet, der til Stjerner sig udslaaer,— som de første Blomstertinter der forkynde Nordens Vaar, efter tretti Ugers Vinter.»

II

Appearance of England

«..O, Kaptain, hvad er dog Dette, som saa skinnende frembryder hist hvor Himlens Grændse flyder sammen først med Havets Slette? Mon det er den blanke lange Aasryg af et Skyberg, dalet under Horizontens Bryn? Mange, mange have falske Lande malet skuffende vort trætte Syn?— —O, saa hvid er ingen Sky! Men maaskee nybrudt Iisflag, dækt med Sne, reen og ny, stormforslagen ifra Polen, vender friske Brud mod Solen? Eller mon det være kan nye Haves Fraadebelte, Grændsebølger, som fremvælte fra atlantisk Ocean? Eller mon det skulde være falske Svaners Linjehære? Da de nok i Horizonten sammen vil formere Fronten; men paa første Varselsskrig al Armeen flux igjen adspredt sig, som i Hvirvelvinden Sneen. Skulde Verdens Grændsesnor, Havets Grændselinjes Række for de evige Seiladser, skabt af sølvhvidt Perlemor, i hint Straalende sig strække? Er det Himmelens Palladser, frie Aanders lyse Hjem, som i Vest sig hæver frem? Eller mon er Havets Øde Moderskjød for Himlens Stjerner? Mon som Lys-Eilande ud af dets Dybder de frembrøde og forsvandt i sine Fjerner? O, hvor herligt for en Gud da, at skue i den blaa Afgrund ind, hvorfra de gaae! herligt, som i aabent Øie, i hvis Bæger Tanker, ømme, skjønne, høje, funklende sig frembevæger!»

Søfolkene[1]

«Det som skinner
vester hist
mellem Sky og Havsensvover,
Det er England,

solbelyst,
Klipperne ved *Dover*.

[Footnote 1: Mel. Engelsk Opsang: Have you been at Greenwich fair, bonny Lady, Highland-Lady?
Have you seen a Lady there, bonny Highland-Lady?]

Føl det friske
Livsenspust
alt fra Gammel-*Englands* Ege!
Vimplens Tunge,
som beruust,
kan i det alt lege.

Kentshire's Enge
har deri
søde Blomsterdufte blandet;
Sømandshjerter
vimpelfri'
juble imod Landet.

Hist see *Englands*
Grundvold stærk:
muslinghvid Cement fra Grunden!
Frihed har sit
Forsvarsværk
midt i Havet funden.

Gud har bygget
om dens Hjem
stærke høie Bastioner
netop hvor det
vender frem
mod Europas Throner.

Shakespearcliffens
hvide Hvælv
vesterud er Marmorfoden,
hvorfra Seirens
Dronning selv
stolt behersker Kloden.

Klippen mere
hvid end Sne;
natsort Muld derovenover;
grønne Enge
—Fløjl at see—
gaae i lange Vover.

O hvor herlig
saadan Grund
maa for *Englands* Ege være,
som til Frie
yde kun
sine Krandses Ære!

O hvor herligt
for en Mand
der at leve, boe og bygge!
Og hvor herligt
hviler han
under *Egens* Skygge!»

Tvende Timeglas forbi— og vi hørte Egene iland sig rørte, susende, med Ord deri, som om mange Mænd paa Stranden talte sammen med hinanden. Egerødderne vi saae, Aarer i Agaten lige, i den sorte Muld at gaae, som bedækkede de hvide Klipper, der langs Stranden kneiste. Og nedover Klippens Side dunkelgrønne Vedbend laved, som letflettet Elskovsstige mellem to forelskte Geister (Hun fra Landet, Han fra Havet) efterglemt fra Stevnet, sat i den sidste Maanskinsnat.

Tys! de glade Bølger larme; der er Sang i hvad de buldre! Naar jeg ned fra Stavnen saae, syntes jeg see hvide Arme, svaneduunbedækte Skuldre jublende at skynde paa... Tys! et Chor, afbrudt af Latter! Tys! et «*Rule Britannia! Rule Britannia! Rule the waves!*» syntes jeg dernedenfra i et Chor fra Munde hæves, som af Bølger fyldtes atter, saa det blev kun en Musik søde Brudstykker jeg fik.

Hvo kan undres, om jeg drømte Nereider, syngende om Skibets Sider, Liv i Bølgerne, som svømte langshenad din Cliff, Shakespeare, hvor du mante hen King Lear? ...O der stod den, høi og stor! Der til venstre Side stod den: Aft'nens første lette Flor blaaligt svømmende om Foden; men paa Tinden, som nu Aftensolen tændte, enkelt Kam skarlagensbrændte— o saa rød, som om i Vinden gamle Lear deroppe stod, ei i Betlerdragten pjaltet, men i Kongedragt gestaltet, i sin Kaabes Purpurblod.

Og til høire Haand man saae, liig en romersk Muurkorone hævet i det blege Blaa, *Dovercastles* gamle graae, tvertsafskaarne plumpe Bueskyttertartaarne, saa Kastellet lignede en sachsisk Krone gammeldags, af hamret Jern, himmelfalden ned paa Fjeldet om dets Tindinger til Værn.

Men mod Norden har sig *Kent* lig en rolig Arm udspændt, rækkende til hver sin Side, i de slanke sølverhvide søilesnoede *Forelands-Fyre*, ud et dobbelt Konningstyre, fra hvis Spidser, da det bløde Nattemulm om Landet dalte, (som et Flor, hvori den blide Sommernat sin Kummer kvalte for den skjønne Dag, som døde) tvende Flammeblik frembrøde, et i Syd og et i Nord, Kastor og hans Pollux liig, sjunkne ned fra deres høie Himmelstade til vor Jord, tindrende som draaberene Ædelstene, fattede i Sølvørøie: En i Rødt, som en Rubin, skiftende dog bryder sig, fjerntud straalende fra Kysten, mens den anden Amethysten lignede i blaaligt Skin.

Længe over Landet svæved som et Slør, ved Feers Kunster af et blandet Gjenskin vævet ifra Himmel og fra Hav, rødt fra hiin og blaafra dette. Deraf kom det Violette, som bag fine Gaze af Engenes og Skoves Dunster Landets skjønne Form omgav. Taagesløret hvert Minut mørkere sin Farve skifted. Graasort blev det Violette, Nettets Masker mere tætte i det hvide Overdrag. Men naar stundom det blev brudt af en Nattebriis, som hvifted over ifra *Beachyhead*, frem i Aabningerne traadte hist og her et enkelt Strøg af de hvide Klippebranter, som om Spøgelsegiganter af en aabnet Tryllegrotte eller blaalig Hexerøg frem medeet i brudt Geled blege som et Maanskin skred.

Gjennem Natten lyste kun, ved et fosforagtigt Glimt, forud Bølgers reiste Kamme, Fraadens perlehvide Skimt, Tænder liig i Havuhyres sorte, vidtopspændte Mund, og deragter funkled begge Forelandsfyres klare Flammer, Øine liig paa Nattens Magter, paa Dæmoner tvende, som her maa gjøre Nattevagter, tvungne af en Størres Dom. *Da*—jeg veed vel ei hvordan Sjelens Virksomhed forhøjet og en Slummers Vægt paa Øjet samme Stund forenes kan; men jeg tænker samme Lov for en Sjels og Blomsts Behov: naar det mulmes lukker Øiet sig for Hiin, mens den dog, som Fugl i Luften, friest just sig da bevæger; Blomstens Glød af Duggen dulmes, medens Duften svømmer om dens sjunkne Bæger endnu mere stærk og fiin... *Da*, af Bølgens Surr bedøvet, lukte sig mit Øie til, og, af Nattemulmet sløvet, søvntilslørtes min Pupill. Panden paa korslagte Hænder laa paa Rælingens Gelænder, men min Geist var iland i England reist.

Lange Rækker Lys paa Kysten (Byers Rad ved Aftenstid, som sig langs Kanalen snoer liig ubrudte Perlesnor) maatte vække Reiselysten, kalde Geisten skyndsomst did. Og nu ilte den afsted, meer gesvindt end Elskovsvinket (Telegrafan mellem Skiltes Kjærlighed) sagtere end Maaneblinket over Graven eller Søens Flade træder; som en Natfalæne tyst lummer Julinat i Haven sværmende paa støvgraa Vinger under slumrende Syringer, alle sine Natteglæder nydende af Hjertenslyst— ja, saa skynded den afsted, værende hvor Tanken tænkte, gjennem prægtigskjønne Stæder, nu i første Søvn nedsænkte, ilende jevnsides med Skibet, som derude gled.

Gjennem *Folkstone, Romney, Rye, Hastings*, gamle *Winchelsea*, styrede min Geist sin Vej, gjennem *Brightons* stolte Gader af Palladser reist af Qvader, som et eneste Palæ, deelt i tvende lange Rader; gjennem Skove, i hvis Dunkle saaes mange Øine funkled (Vildttyv eller stolte Hjort); gjennem Byer, gammeldagse, byggede af Britt og Saxe, svæved Sjelen tankefort, useet som et Mulms Atom, fri og uafhængig, som om min Vilje var dens Axe.

Høien Gavl paa hver en Bolig nikkede mod den fortrolig, som var reist paa Nabohuus, som om begge disse Gamle hvisked om en Dag at ramle begge sammen ned i Gruus. *William the Conquestor* have Begge seet; hvorfor rave da ei ned i Grunden sammen i en sand Fostbroderpagt? Hvorfor vente efter Flammen eller paa Orkanens Magt?— Tæt ved Byen et Kastel, med en Muurkrands heel affæddig, af hvis brystne Skydeskaar Efev skyder ud saa vældig som de Bugter Boa slaarer.— Midti Byens

Hovedgade har en gammel *Gate*[2] sit Stæde, plump og stærk, liig et lidet Citadel, Fundament for snirkelskaarne mindre kegleformte Taarne, Sachsers og Normanners Værk.—Kronte Konger, steenudhugne, næseløse, skimmelmugne, (Hesten stundom uden Been) førende i venstre Haand tredeelt bøjet Liljegreen, mens de Sværd i Højren strække, synes trække paa det tunge Smilebaand ad den Kræmmeræt de skue mylre i den gamle By: Stok i Haand, ei Spyd og Bue, ingen Hjelme, men Parykker, eller strikket Bomuldshue, som bedækker skrumpne Panders Regnestykker—kort den hele Vanslægt vækker hine Kongers Smiil paany.

[Footnote 2: Port.]

Stille var der overalt i de gamle Byer, stille, fromt og stille, saa jeg hørte, naar man sig isøvne rørte og idrømme der blev talt, eller naar derindenfor ømme Mor visselulled for sin Lille.

Men i *Brighton* celebrerte, da min Geist hensværmed did, Kjedsomheden just og Synden i brillant illuminerte Slotte nyen Dags Begynden nu ved høje Midnatstid. Der var Adel uden Hæder, herlig Viin foruden Glæder; der var Guld foruden Lykke, Skjønhed uden Uskylds Smykke; Venskab, der saa fast bestaaer, som den Hud, en Slange kaster; Oldinge med Ungdoms Laster, Ynglinge med hvidnet Haar—deres foraarsløse Sommers visne Græs og Syndens Blommers tørre henforbrændte Straa, som en tidlig Død skal slaa. Blinket af dens damascerte blege Lee var i matte udfortærte Ungdomsøjne alt at see. Guldlorgnetterne ei skjule kunde disse dødsenshule, hvoraf Flamme kun frembrød (Flammer, som et Lavas, dulgte) naar paa grønne Bord de fulgte de Guineer, som rullerte til *Perdu'et* atter lød. Fløjelssvøbte, dekorerte, perle- og demantbesaa'de, overstrøede med *bijoux* og Braceletter (Oh, Hans Høihed, Hendes Naade! *O, his Lordship and her Grace*, trinende i en Française!) vandred Tyveaarsskeletter om som Døde paa de straalende Banketter, paa en Hertuginde's Bal. ...Ha det herlige Orchester blandt de høifornemme Gjæster, mylrende i Hundretal, mægter ikke at fremkalde ved Musiken *à la* Strauss i berømte *Brighton-Routs* mere Liv end om Sommerregn mon falde paa forlængst henvisnet Siv. —Intet Under, at jeg da skyndte mig ihast derfra, som om raskt jeg havde traadt midt imellem Orme-Nøgler, uforsigtigen geraadt mellem Klynger Skorpioner og Forviklinger af Øgler, mellem Blomsterne fordulgte, mens den vilde Jagts Dæmoner, onde Magters Kogleri mig i Ryggen skarpt forfulgte, susende mig snelt forbi.

Først jeg standsed udenfor en vedbendkranset sammensjunkne Sømandslytte. O, der maatte jeg vel lytte! Thi mit Yndlingsinstrument, ædlen Harpe klang derinde, og en Pige skjøn og ung, kun Knop af Kvinde, sang henrykkende dertil. O, da maatte *Jeg* vel lytte! under Løvets Hæng mig snige, til hun Sangen havde endt,—*Jeg*, som ei kan Foden flytte fra en Kvindes Harpespil, *Jeg*, som kunde Livet bort for Døden bytte, naar jeg hen kun maatte blunde under Kvindes Harpespil?

Døren aaben stod. Derind Maanen kasted skarpt sit Skin; og hvor det paa Gulvet faldt klarest, som et Sølvnet, sad en hebeskjøn Gestalt, mere hvid og bleg end det, end den alabastne slanke Hebestøtte, som hun ligned, blegere end Aanders Smerte, blegere end Vredens Tanke i barmhjertig Engels Bryst, naar han—*Han*, som helst velsigned—straffe skal imod sin Lyst.

Med en Harpe ved sit Hjerte sad den yndige Gestalt, tankebøjet, veehensjunkne, kummertræt, som af sine Sorger kvalt, og det Glindsende i Øjet viste, at hun havde grædt. Ak, saaledes allerede i sin Ungdoms første Blomst? Atten Aar—meer var hun ikke. Men jeg saae i hendes Blikke Taaren svulmende berede atter sin Tilbagekomst.

Læben lydløs sig bevæged, som om med en Aand hun talte; og med anstrengt Sands jeg saae, inden Omrids sølverblaae, Skyggen af en Yngling præget tydelig sig at gestalte. I hans venstre Haand laa Panden, men om Pigens Liv den anden. Stundom syntes Hun at hvile smilende mod Skyggens Barm, høre atter Pulsen ile, føle Trykket af hans Arm.

Skyggen syntes derimod svævende paa flygtig Fod: fremadbøjet, Blikket vendt snart mod Stjernen snart paa Hende, som om hver af disse Tvende var ham lige vel bekjendt. «*Francis*—sagde hun—er her! *Francis*, o du er tilstede! Denne søde Gysen ikke kan mig Skuffelse berede, skjøndt jeg med de dunkle Blikke Mulm og Maaneskin kun seer.»

«O, *Francis*!—sang Hun—*Francis*, bliv! Den Stjerne, som dit Øje maaler, har ikke Morgenstjernens Straaler, der strengeligen, naar den daler, tilbage Aanderne befaler. O, *Francis*, elskte *Francis*, bliv!

Jeg syngte vil den Sang jeg kvad, da du til England kom tilbage fra Slaveskibene at jage. Min stolte, skjøndt en Jomfrus, Glæde, da glemte Kjærlighed at kvæde: kun Fædrelandets Priis den kvad.

Barmhjertigt lyttede jo det til Negren, som i Lænken stønner? og Du, iblandt dets holde Sønner, ham at befri var ogsaa dragen—Du syntes mig til Ridder slagen for arme Brødrers Frihedsret.

Og derfor hvad Begeistring og Britterindens Stolthed talte, medet i heden Graad sig kvalte, og Englands Priis i Taareflommen blev til et hulkende Velkommen: «Velkommen, *Francis*, hjem igjen!»

Velkommen nu, o Gysen sød, Forsikringen, at du er nære, en Følelse, som om din skjære Begravningsdragt mig let berørte, som om dens Raslende jeg hørte og Linets Luftning mig omflød!

Da tindrer Øjet friskt som før, og Smilehullerne forsøge paany som før som før at spøge. Men naar du, Elskte, er forsvunden, da stivner alt igjen om Munden... da er det, *Francis*, som jeg dør.

...Men dør foruden andet Liv, dør ei som Du, der herligst lever naar hid i Maanens Glands Du svæver, og atter, naar Dig lyster, stiger op mellem Himlens Stjerneriger,— derfor bliv! o *Francis*, bliv!»

Da—nu ikke meer jeg veed det Retfærdige og Sande: om jeg enten skal forbande slige Syners Troløshed, eller at min egen yre sværmende Indbildningsmagt var ei meer sit eget Styre, som den burde, underlagt,— ikke mægtig meer sig selv, end en Dreng paa Baadens Hvælv ud i Fossedraget reven, hvirvlende i Cirkler om, eller kvæstet Maage, som paa ulige lange Vinger stedse svinger, med en Dalen i sin Svæven, rundt paa vilden Ocean,— eller bedre ei deran end paa Bladets lille Ø Sommerfugl, der ud er dreven paa den milevide Sjø.

Thi hvorledes kunde vel just i dette Nu min Sjel,— da kun Synet skulde skifte, ei forgaae med Taagers Hast under Spil af Morgenvinde— sin Fornøielse forgifte ved at lade det forsvinde, som om Sæbeboble brast?

Thi just nu, da Skyggen skulde for sin Elskte synlig blive, alle dens Konturer fulde, lysende som Maanens Skive, skabte som af Stjernes Røg, Kysset følbart dog for hende, om det end ei kunde brænde med forelsket Ynglings Ild, men saa blødt, som naar en mild fløjelsfiin Provencerose henad hendes Læber strøg; og da Trykket hun af Armen skulde føle dog om Barmen med den bløde linde Kraft af en ud af Træets Mose runden Mistels smækkre Skaft... Ak, da saae medeet jeg Aanden reise sig fra Pigen Side og mod Døren langsomt glide,— Panden, hvilende i Haanden, hævede han til et Blik, som hun følte,—ja, thi hendes Læbes Zittren røbed det,— som Konvolvlens fine Net nerverystes og kan brændes af en Stjernes Straalestik. Blikket, som han Pigen gav, tog i Ømhed og i Klarhed snelt, med Stjerneskuddets Snarhed, til og af, og med det var i Sekunden *Francis'* Skikkelse forsvunden. Som af Vindens sammenblæste Tegninger i støvfiin Sne, var der ikke i den næste Spor af Geisten meer at see.

* * * * *

«*Anna, Anna!*»—sagde en aldrende Sjømand som pludselig traadte ind af en Dør i Baggrunden med en Natlampe—«En Seiler kommer om *Beachyhead*, Strømmen sætter fra Land igjen, og i Maaneskinnet kan jeg see Tegn, at den vil have Lods ombord.—»

IV

Lodsen og hans Dreng

—«Læg bi! Læg bi!» Jeg syntes høre skraldende forbi mit Øre; og da, drømmende endnu, (skjøndt mit Nattesyn var slettet ganske sporløst af mit Hu) jeg mit tunge Hoved letted tumlende fra Rælingen, hvor jeg fandt mig selv igjen:— da, før Alt var ret begrebet, jeg en engelsk Lodsbaad saae sig anstrenge for at naae krængende til Falderebet. Bag ved Roret sad en Sinke —men en vakker—af en Dreng, holdende med begge Hænder (liden Kraft men bedre Vilje) Styret op, til Baaden vender. Sprungen op paa forrest Tilje var en Lods, en gammel streng, Baadens fulde Seil at minke.

«*Francis, so! Right so, my boy! Luward up! Onboard holloy! Now God bless thee, dearest child! bless thee merciful and mild!*»

Og mens han med Venstren greb om et agterudslængt Reb, trende Gange, fleer end trende, mange mange, med den anden drog han Drengen til sit Hjerte under Udbrud af en Smerte, som kun passed slet for Manden. Endnu Et og Lidt endnu havde han sin Dreng at sige, skjøndt vel tyve Gange sagt før han fik det vel belagt med et Sidste: «*hearest thou?*» Endelig fra Læbords Stige kastede han Baaden los, drejende mod Land den om: «*Now in Gods name! Forewards right! Forewards home! Straight forewards home! Francis, Francis, cautious! I return to morrow night.*»

Fangelinen af han hev. Baaden af omsider drev. Men da den foruden Krængen, uden Fare til at see, lidtom lidt laverte væk, sagte—da en Briis knap blæste,— og der Rebing var i Seilet, svang han dog fra Skibets Dæk end engang sin Hat til Drengen; men jeg læste, malt med Sort paa Hvidt i Speilet: «*Hastings, Pilot, Numero three.*»

Ei!—jeg tænkte—Ei, for Fanden! Hvo kan nu rose længer Engelskmanden for hans djærve Sjømandshu? Staaer ei der den gamle Ulk kvalt tildøde af sin Hulk, stirrende og blinkende, Taarerne lidt Luft at give eftersom de fulde blive,— efter Drengen vinkende,— mumlende om Seil for svære, ustø Baad og Ballast let, om at Drengen gjorde ret, hvis han passed af at bære, dersom falske lunefulde,

afsindsvilde Beachyhead (hvad han af Erfaring veed, før man venter det, kan møde) hundehylende nu skulde Kastevindene udstøde, paa Kanalens blanke Øde, liig en Røg af Kul og Sne.

Ha, den Britte skulde see under Norges vilde Kyst Gutter (neppe længesiden at de slap fra Moders Bryst) Gutter som en Tommeliden, druknede Havlodsers Børn, mere kjække end den vilde Fiskeørn og sjøvante Nordlandsskarv, sikkrere end Havets Maager, mellem høie Bølgeraager svæve om i Faders Snekke, Moderens og deres Arv! Britten vildfe blive bleg, saae han deres Tagfatsleeg med en Sværm af Kastevinde, der, saa hurtigt som en Vifte slaaes ud, sig om kan skifte efter hver Kompassets Streg. Dog de finde, ved en Taages Gjennembrud, ind og ud af de, meer end gammel Eeg, meer end Ertsens Strøg forgrente schakteskumle skjæromspændte slangesno'ede lange Fjorde; fare snelt som jaget Lom Fjeldene indunder, som lodret Bugterne omgjorde, og hvoraf den ene Bred hvinende udsender Vesten-, og den anden Østen-Blæsten, flyvende paa sorte Fjed Fjorden tverts og op og ned,— tverts, saa Strimerne hinanden skjære lige langt fra Stranden, som i Trolde Ledingsfærd, hvori Kjæmperne ei synes, krydsende indbyrdes, brynes Tusinder af sorte Sværd.

«Landet og dets vilde Fjorde —tog den gamle Lods tilorde, drejende sig barsk herom— Landet kjender jeg, og noget (saa jeg fattet har hvert Ord) mindes jeg endnu af Sproget siden jeg tilbagekom ifra Fangenskabet; thi, paa *the Tartar* med ombord, som blev jaget ind i slig en Djævels-Fjord, blev jeg taget med det hele Kompagni.

Men, min Ven, saa stor en Baad, sluppen i saa unge Hænder? Den kan nok før Farten ender trænge Manddoms Kraft og Raad. Tro mig, om jeg havde halt Fokken noget mere stram, havde det ei været galt, nei, *Goddam!*» —«Ei, Pilot, tillad, jeg troer, dersom Eders Baad er stor, er den og desmere sikker.»

«Baaden liden eller stor, Trygheden i Manden stikker, som er stillet ved dens Roer. Og desuden Beachyhead ei af Stort og Lidet veed. Linjeskibe eller Baade, Joller eller *'Men of war'* er svæve paa dets Stormkasts Naade, magtesløse mod dets Vrede, som det Støvfug Løven karer op i Røg fra Ørknens Grund, og som farer ud og ind af Dyrets hede vide, flammerøde Mund.

Se histud mod Vest! Kanalen nævnes det i Dagligtalen; men det er Atlanterhavet, Verdensoceanet selv, her just her, hvor, bølgegravet, Bretland er fra Gallien brustet, med en dobbelt Kraft udrustet af et Hav og af en Elv. Klippesveiste *Eddystone'* —*oh, how many times is gone!* af dets Bølger mangan Nat knækket som en Paddehat! Og hvor tidt, naar det blev Dag, har ei siddet India-Eskadres Vrag rundtom paa *the Needles* spiddet? Og de Frygtelige staae dog, som Stene over Grave paa en Kirkegaard paa Landet, udenfore «Englands Have», der, hvor Vandet skinner deiligst, som beblandet med en Foraarskimmels Blaa.»

—En mærkværdig Mand tilvisse: rustet Jern fra Fod til Isse; men der indenfor saa blød som Melonmarv hvid og sød; bliden Klang i haardt Metal; Barskheden sentimental følsom, øm, ja som om kunde fra hans laadne haarde Bringe honningsød og lunken springe Modersmelk i Barnemunde; fromme Ord til strenge Mæle; jomfrufølsom, moderblød var den Gamle. I det Hele liig den haarde, men med vample Melk opfyldte, Kokosnød; eller, om der gives skulde mellem Jordens Instrumenter Fløiter drejede af Staal, men af bløde Toner fulde, mellem Genthorn og Serpenter, klingende som blide Velske mellem Jordens andre Maal.

Men som Han nu sad der streng, mørk og mildere iflæng, syntes Intet han at elske uden Toddy og sin Dreng.

V

Isle of Wight. Spithead. «The Albatross»

Lad den raa Pilot ved Glasset sidde der, til han blier mæt! og paa Kassen ved Kompasset (Mandens Taffel) en Karaffel, fuld af «Franskt» ved Siden sæt! at han, efter Hjertenslyst, i mandhaftig Tomandsdyst, som en ærlig Engelskmand, kan hver Draabe Blod forøde i hiin fødte, hanerøde Fiende af hans Fædreland, den han jo medrette kan— da den baaren er derhenne i *Guienne, Medoc* eller *Armagnac*, altsaa i den sorte Prindses sværderobrede Provindses arildsodlede Distrikt— ansee som et højt forrædersk Døden værd Oprørerpak, der meeneedersk sveget har mod Leoparden Underdanens svorne Pligt. Vi imedens ville følge, *Isle of Wight, Old Englands garden*, dine Skjønhedslinjers Bølge, prægende sig ud i Luften liig en underskjon Afspeiling af en yndig Feers Ø; under vor Laveringsseiling langsmed Landet drikke Duften af det slagne friske Hø; *Cath'rine'-Point's* Styrting maale, som, af Morgensolens Straale, snart illumineret, til Bjerg af Roser blive vil, medens *Nettleston's*, det hvide, liig en lang uhyre Hæk af Viburner og Jasminer, sees ud i Havet glide, til det som en Linje tviner mellem Luft og Bølge væk.

Lad ham sidde der den Tvære! sine tause Glas fortære med en skattegravertyst indædt heed forsvoren Lyst, som om hvergang han paa Bunden Perle eller Diamant, slubbrende den ind med Munden, i det tømte Bæger fandt! Andet kalder vore Blikke: Her her aabner alt *Spithead* Gyldenhornet (Stambuls ikke maaler sig i Pragt dermed). Derfra, paa tredobbeltkronte, bølgebaarne, kun ved Sejer gjenforsonte, herskende Britannias Bud, skyhoslige Tordentaarne, fare viftehurtigt ud did den stolte Dronning peger, efter alle Vindens Streger.

Nu imellem *Portsmouths* hvide, milelange Fæstningsvolde, som i Øst, paa langtudskaarne Tunger synes hist at glide, liig en Sølvkjæde hen, fuld af Led af runde Taarne, Citadeller og Kasteller, som for sammen fast at holde Havets Bryn med Himmelen... Mellem disse havomstrømte Krigens skinnende Palladser og imellem *Rydes* berømte poppelkronede Terrasser (*Ryde*, som Walter Scott lovpriser fremfor Indiens Parader) Flaaden laa i dyben Fred, adspredt paa *St. Hellens* Rhed: Englands Gyldenhorn, *Spithead*, —Rolige, som Skjær, af vegne Springflod op i Veiret stegne, som ved Kogleri, imens Ebben løber Fjæren lens,— rolige som kolossale Graasteens-Sfinxer i de Dale Nilens Strømme overfløde,— rolige, som Hvale, der, bugopvendte og som døde, sove midtpaa Havets Øde: hist og her hine stolte, taarnehøje *men of war's* for Anker fløde, ubevægte, skjøndt mod deres grønne Bouge Bølger skjæres, stærke, høje som tilsjøs. Og det blev for Aandens Øje, som om hvert et Skib kun var flagbetegnet Ankerbøje for den største Verdens første Verdens sande *man of war*, for *Great Britain* selv, som har slidt sig fra Europa løs, lagt sig ude langt tilsjøs, riig og fri og stolt og bøs!

Grusomme «*Diktator*» vi ilede med Gru forbi. Yderst hen «*Najadens*» Morder, som forjagt af sin Daads Melancholi, havde eensom sig forlagt. Som om Nordmænds eller Danskes og Franzosers kjække Border kunde see sin Roes forvanskes, sig beundret ei, men hadet, laa den eensom der og baded, sit, med gabende Kartover rundtomkring besatte, Bryst midti Rhedens grønne Vover, fjernest ifra Englands Kyst, liig en Svane uden Mage og af Flokken glemt tilbage. Men just der, hvor nedadvendte Skygger af dens Master endte, saae Vi dem fra «*Royal George*» (det for mange Herrens Aars Tider siden sjunkne store Tredækslinjeskib) at bore sig med Stag og Takl og Top imod hine ligeop,— Sex i Alt og Tre mod Tre. Ja, da skarpt jeg saae i Vandet, fik jeg tydeligt at see *Royal George* i Vant og Mers med Gespenster fuldt bemanded, klavrende paakryds og tvers.

Nelsons Skib ved Abukir, (agterpaa «*The Vanguard*» stod malt paa Sort med Træk som Blod, meer til Rædsel end til Ziir) laae for Anker uden Rigg, rolig som en Ø, i Havnen, rækkende (som Invaliden frem sin Armstump) op de korte Master, ifra Merset borte, hvortil Sejeren i Striden før saa ofte lænte sig. Og det syntes stundom mig, som om op og ned ved Stavnen, under Skibets Gallion, dandsende langs henad Siden, frem af Bølgen hæved sig Heltens yndige Sirene, Lady Emma Hamilton, løftende høit op i Favnen, snelt som Skvulp af sjunkne Stene, sølvvidt Oldingshoved, slynget om med slimig Tang og Tare: Hans, der med et Glimts Forbi, som tilveirs Rakter fare, grusomt blev i Raaen klynget: gamle Caraccioli.

«*Agamemnon*», vidt berømt ligesom sin græske Navne, næst hiin tryllende Medusa, (Hamilton, Siren-Gorgonen,) af Lord Nelson elsket ømt, strakte Marmorgallionen mellem to berømte Stavne: «*Thunderer*» og «*Arethusa*». «*Victory*», i Nelsons Blod med Udødelighed døbt, kneiste som en Pyramide, taarnet op af Bramseil hvide, som et Bjerg med kulsort Fod, men i Sne forresten svøbt. «*Dreadnought*» (gamle Collingwoods) «*Africa*» (Sir Sammy Hoods) vingede «*Bellerophon*», som bortførte i sin Favn Napoleon, sørgeslørte Fangebuur «*Northumberland*», Howes «*Ajax*» og «*the Queen*», «*Hero*», «*Royal Sovereign*», Codringtons, den Navariner, tvende Gange tændt ibrand, «*Triumph*», «*Caledonia*», «*Windsor-Castle*», «*Victoria*», —alle Disse blandt de mindre, flere end jeg kan erindre, laae, som Hvaler blandt Delfiner, Portsmouth til og Portsmouth fra.

O, igjennem disse Sunde, disse Net af Fæstningsgrave, ovenfra, naar Synet høined sig mod Sky, i Dybet øinet som et Garn af sorte Baand mellem disse Dødskasteller,— o, her kunde Døden, om den var en Aand, og ei burde tænkes heller som fra Paradisets Have Fredens Palmers milde Aande, der borthvifter Jordens Vaande,— o her kunde den, belæst med Fordærv, med Ljaen hvæstet, Herrens Dommes Overbringer til en millionfold Skare, gjerne fare paa de lynbaldyrte Vinger uden Mine af Foragt for de Dødeliges Magt, uden Trækket til Medynken skulde, svulmende i Rynken, om hans Læbe blive lagt. Ja beundrende kanskee vilde i sin Gjennemfaren han sin Dæmonvinge synke, hilsende Orloggerskaren, lade højt i Skyen blinke med en Lynilds Glimt sin Lee.

—Lodsen var og blev mærkværdig: under al vor Opseilads tømte taus han sine Glas, og for hver berømt Fregat var han færdig flux at lette paa sin Hat. Mangt bronceret, kjækt og godt tatuert Matrosgesicht nikked ned fra Boug og Plikt til vor groggende Pilot. Mangen blaa og blaarød Skjorte fik kun Tid at vinke blot, mens han venlige, men korte, Hilsner gjennem Skydsets Porte fik ifra de Andre sendt, og fra mangan Dæksmariner slige grimasserte Miner, som os viste, han var kjendt: «*Ho, Johnny! ho! How do you do? Sing, Sailor, oh! Well! Toddy is the sorrows foe! Sing, Sailor, oh!*»

Ved den Stump af Sang han fik om at Toddy gjør fornøjet, traadte Vreden frem i Øjet, som om

gjennem Løvets Dunkle brandguul og til Spranget bøjet Tiger som et Lynglimt gik. Men den svandt i næste Blik snelt som Smedens Funcker funkler, slagne ifra Malmen rød ud i Nattens mørke Skjød; og saa hilste han igjen venligt paa hver gammel Ven— venligt nok, dog saa omtrent som en Løve eller klog alvorsfuld Newfoundlandssdog vilde murre, naar dens bløde Pelts en Megetvelbekjendt i det varme Solskin klø'de.

Men, om ikke jeg saae feil, Kime jeg til Graad opdaged i hans Blik, men snart forjaget, liig en Taage paa et Speil, netop som vi over Staget gik, en Kutter at undgaae, som imellem Flaaden laae... Ah! det var et Mesterstykke! Ret et Ibenholtsklenod! Negerpigensort- og slank! Reisningen som Palmens rank! Uden andet synligt Smykke end en Bord omkring som Blod. «Denne der—var Lodsens første Ord paa længe sagt til Os, da han havde slukt sin Tørste— har til Navn «*the Albatross*». Og en Albatross paa brede stedse spændte Vingers Flugt Kuttren er, til hidsig Jagt efter Slaveskibe brugt, flyvende med rastløs Magt, som om levende den vrede Havørns Hjerter med dets Hede i dens skarpe Boug var lagt. Men derfor, derfor især, ja derfor har jeg Kutteren saa kjær: Jeg har havt en Søn ombord— Francis ...» Og med dette Ord Taaren, som før nylig, tvungen ved at han sig beed i Tungen, i sin Væxt tilbagesank, modned atter fuld og blank; og, før han fik knust den, gled ad hans brune Kind den ned.

«Francis?»—spurgte jeg mig selv— «Francis? Jagt paa Slaveskibe?» Hvad betyder dette vel, at mig saa bekjendt det lyder? Hvad betyder, at jeg ikke frem kan gribe hvad jeg veed er i min Sjæl, men som i dens Dyb sig skyder? Men vilkaarligen at tvinge frem som Syn den havde Drøm er at ville daarlig bringe Klokke, sjunken i en Strøm, til deri som før at klinge.

Netop naar den gribes skal, vægtforøges dens Metal, som om alle Dybets Kræfter halende sig hænge efter, som om Afgrundsslanger knytte sig om deres vundne Bytte med fortvivlet Kraft og Vrede om den sjunkne Kirkeklokke, der er bleven deres Flokke altforlængst et hævdet Rede. —Men der var ei Tid til daarlig anstrengt Grunden efter Drømmene paa Bunden af min Sjæl, naar de ikke uvilkaarlig, som opflydte af sig selv, komme af dens Dybder frem. Og desværre flux naar Blunden er med Nattens Timer svunden, lukker den sig over dem —som om sine Perler Bundens Musling stærk, af Polypens Arm berørt,— hurtigt, hurtigt før Sekundens svage Dødssuk hen er ført, en Passionsblomst liig om sine korsbetegn'te, straalefine Stjerneblommers Underværk.

Som med Dagens Time dennes fagre Blomstring er forbi, Sjelenes med Nattens endes; og naar over Østens Høje Morgenrødens Flammer tændes, lukker du dit Aandeøje, Dødeliges Fantasi!

Der var ingen Tid at spildes paa at jage undfly't Drøm, der tilfældig kun, som gale Antilope eller Svale atter hildes, kommen af sig selv igjen— Thi i Fjernet's Graa derborte syntes bag os alt Spithead sjunken med sin Flaade ned. Skibenes Kolossers sorte Masser med de hvide Rande, fulde af Kartovers Porte, saaes meer ei ovenvande. Masterne og deres Ræer, hist hvor i en blaa-vid Rand Hav og Himmel sammenbryntes, agterud i Fjorden syntes Omrids liig af Granetræer, svedne af en Ildebrand, skarpt mod Himlens Blaa udskaarne, som paa sumpig Bredde baarne af et miilbredt Ørkenvand.

VI

Scenery. Engelsk Efev

Men se forud! se mod Norden! Forud se, hvad Perspektiver, Tepper liig, der rulles op, *Hampshire'*-Fjorden, ret som et Kaleidoskop, snevrende sig sammen, giver! Som forelskte i hinanden, nærme begge Kyster Stranden, saa at Fjorden mellem dem som en Flod sig lister frem. O, saa maae hedenfarne Saliggjorte kunne skimte gjennem Himlens aabne Porte Paradiserne fremglimte, som de engang skulle naae! O, det er at speide i naadig Skabers Fantasi, da Han, efter i sin Vælde skabt at have Nordens Fjelde, Alper steile, Himalayas Gletscherspeile, overlod sig til en stille salig Skaberglædes Nyden og Miskundsomhedens milde overstrømmende Indskyden!

Mere bløde Linjerækker fine Pensel ei i glatte Olje trækker, slaaer ei blidnet Dønningbølge eller gyldentunge Ager, over hvem en Luftning jager, end de grønne træbesatte *Hampshire's* Høje, som forfølge parallelt hinandens Flugt langsmed Fjorden, alt som dybere mod Norden denne skyder ind sin Bugt.

Da fornåm jeg grant, hvordan, mine Fædre (mine; thi under Sognefylkes vilde havomskvulpte steile Kyster, gjennem stærke Kjæmpebryster væded frem den varme Kilde til mit eget Stammeblod)— *da*, ja *da* jeg klart forstod, hvordan Nordens ørnefri Viking og alt halvdeels velske ridderartede Norman, under Vilhelm Landestormer, kunde dødeligt forelske sig i dine skjønne Former, kvindefagre Engelland; ja hvorlunde Hjemmet de forglemme kunde, sønderrive Hjertets Rod, saa de evigt det forlode, for at pode ind i hint sit eget Blod.

Fæstet end af deres Fødder rundt om i Ruiner stod: Hvor iland de satte Fod, reiste de et Taarn til

Mærke, ligesom i Romas Dage Seierherrens Landsestage borede af ham i Jorden. Og de staae der end de stærke Normanstaarne til et Tegn, at af dem erobret vorden er den hele skjønne Egn.

Men en større, skjøndt ei værre, Seierherre har ved hine tandudskaarne William-Conquestor-Taarne sig med saadan Magt indfunden, som om Grunden var hans egen Odelsmark, som igjen han vilde tage. Ungdomsskøn, hvorvel af Dage ældre end en Patriark, født vel før end Hors og Hengst, har han Taarnenes Baroner overlevet og paa Taarnene forlængst sit Familiebanner hævet,— Krands hængt og Sejerskroner, over hvert et Buehvæl, hver Gesims, Karnis og Karm med Familiefarven smykket, ja de faste Taarne selv hist og her isøndertrykket med sin egen stærke Arm. ... Stærke? O hvor synes vege denne Seierherres Arme, strakte ud kun til at lege, mens dog det Naturens Blod, som besidder varigst Varme, rinder fra hans Hjerterod! Thi den Taarnenes Betvinger, stolte Slægters Overlever, Han, som sine Fænniker, op ad Murens Steilhed stegen, trædende paa døde Grever, fra Ruinens Tinder svinger, ikke nogen Anden er, end det gamle Englands egen odelsbaarne, symbolvalgte, dunkelgrønne, evigen ungdomlig-skjønne Efev, voxet vildt afsted: Englands stolte Eges kaarne trobevarte Kjærlighed, Planteverdens Ganymed.

Lad i Portsmouth hine Rækker af Kaserner bli'e forladte, lad *the Queens* Tredobbeltdækker, Flaadens Skibe, et for et, blive op paa Landet satte, raadnende og søndersprukne, Hvale liig, der gispe, trukne op paa Stranden i et Net —o før trende Aar er' rundne, Flaade, Fæstninger og By, Citadeller og Kaserner ville være overspundne af et Efevvildnis, svundne sporløst, som en Klasse Stjerner, naar du søger dem paany, blevne borte i en Sky. Ind og ud ad hver en Port, hvert et Vindu, sønderslaget, paa de øde Byruiner, udad høje Mezzaniner slangemægtig inden kort kaade Efev vilde gro; langsad Ribbene paa Vraget, ind-og udad langs de sorte Dødens Munde, Skydsets Porte, armtyk, eviggrøn sig sno; stærkere end Ankertouge sammenknytte Flaadens Bouge, sammenflette kabelfast Raa til Raa og Mast til Mast; til dem takle med sin seige lange Rakle, som med ægte Baadsmandskast.

Ja, om London ud var død, om dets Millioner gjøre Ende paa den Kamp de føre mod den grønnende Natur, stedse flyttende sin Muur længer ud i Landets Skjød, og om de forlode det, mylrende ad alle Stræder, Orme liig, der alt har ædt, Staden, som bestaaer af Stæder, levende det Øde, som over Eufrats London kom, over stolte Babylon, Ninive og Ktesifon:— *da*, da inden Somre faa vilde Engellands Vedbende seirende tilbagevende, brolagt Gade sønder slaa, over *London-Bridge* sig spænde, sammenknytte Lordens Borg Kartistens Hytte, rundt St. Paul Guirlander binde, med sit Net af Blade spinde gamle Tower ganske som en Kube over, gjøre *Bondstreet* til at see som en hvælvet lukt Allee, hver af Squarernes Kvadrater til et yndigt Skovtheater, hvor Irisker og Stillidser, bag de levende Kulisser, under hvirvlende Musik, smukke Elskovsskuespil med et stort Talent opføre, men hvortil spodske Stære see og høre under skjærende Kritik:— gjøre London til en Skov, hvori selv St. Paul fordølges,— til et Vildnis, hvor kun følges vilde Skjønheds Ordenslov— Paradiis for Millioner Finker og Papilioner; og paany fra Himlens Blaa skyldfriblevne London vilde klare og forsoningsmilde Straaleblik af Solen faa, —ja, det samme maaneblide, stjernestille, gyldenhvide Foraarssolskin, som paa Landet flyder, med et Gjenskin blandet, over Tagene af Straa. ...O saa yndigt Solskin mindes jeg den Dag vi Spithead peiled, da vi ind St. Hellens seiled, over hele Egnen lagt, skjøndt med endnu større Pragt, saa at Øiets ømme Lindse maatte blindes, af de klare Straalers Magt, om et Blik mod Himlen voves. Herligst dog det syntes glindse over lundomhegnte *Cowes*, som om Solen her opdaget havde yndigst Sted paa Jorden, Syden for en Dag bedraget, og paa denne Plet i Norden øst sin bedste Fyrighed over denne Landsby ned:— hele Luften blaaafgyldt, med en Glimmerglands opfyldt, med et Spil af Farvetoner, som om den af Millioner pludselig i Glød antændte Diamantsafirer brændte.

VII

Yachtclubb-Flaaden

O Farvel, Spithead! Som sorte Punkter Skib for Skib forsvinder. «Caledonia» selv er borte, Caledonia selv, at see seilbedækket ret som tre svimmelspidse Snebjergtinder. Portsmouths mægtige Belæg af rangerede Kasteller, et for et, som Punkter hvide, sees, dalende saa sagte som forjagte stilleblevne Tidselskjæg, under Horizonten glide. Og af Aandens Sejersmærker, Menneskenes Underværker næsten træt og overmæt, Øjet søger til Naturen, hvor den spøger, følger heller Højene om landligtblide skjønne *Cowes*, af hvis blaa solbelyste blanke Tage hist og her vi et at rage frem af Lunde af Moreller Poppler og Kastanjer saae.

O hvad yndig Blanding af Stad og Landsby, Land og Hav! Mellem hine Tage blaa skimted gule frem af Straa; tamme Duer ifra Byen viden over Fjorden sværmed midtiblandt dens vilde Terner; snart med djærve Vingekast cirkulende de under Skyen lyste hvide frem som Stjerner, snart de klapprende sig nærmed, sænkende sig paa vor Mast.

Og, at Alt ved *Cowes* skulde være nydeligt tilfulde, laa der, ringet ind af Lunde, paa en Bund, hvor

Sølversandet perlegrindste gennem Vandet, adspredt henad *Calshots* Kyst, en saa underdeilig Flaade at man gjerne tænke kunde den med Alfer var bemanded, bygget kun til Feers Lyst.— ja en herlig Flaade atter af Korvetter og Fregatter, meget større ei end Baade, Skjønmodeller til de Store udenfore Portsmouths Rad af Sjøkasteller, saa den lille Landsbys Rhed var et Billed af Spithead, med bevimplet Skov af ranke Master, vajende og slanke, smekkre Epilobier liig, der paa Kanten af en øde Hedes Banke, enkelte som Ax, med røde Purpurblommer hæve sig.

Det er Yachtclubb-Flaaden. Ah! Yachtclubb-Flaaden? Ah, ja se, nu, nu lægger En ifra! Ledig Dandy vil maaskee skyndsomst fra Catania til en Lady, som er daanet, hente i krystalne Glas Is, som er paa Ætna blaaret? eller—til en bedre Spas— til en Viscountesses Tørste fra Vestindien allerførste gyldenmodne Ananas? Ja hvem veed (hvis nu Mylord for en *Belesprit* har Ord) om *His Grace* i Hu ei randt nu da Routen ud er sovet, at paa den igaar galant i den glimrende Salon han paa Æresord har lovet Morgan eller Blessington friske Krands Orangeblommer hentet fra Messinas Sommer af ham selv og det direkte? Thi Mylord har Tid nok jo, og de høitberømte To ingen Bøn han kunde negte.

Nei, paa Yachten, som vi saae fra de andre ud at staa seilbedækket os imøde, flygtet Yndlingssvane liig, som med Guldring om sin lange smekkre Halses Sølvslange blandt de andre vilde graae paa et Kjern i Nordens Øde som en Dronning viser sig— der ombord hvor tæt dog vrimle Dandys ved Kahyttens Dør, mellem gyldenfyndste, blaae, violette, rosenrøde Parasollers Silkehimle! Og af lange hvide Slør, hviftende for lette Bør Stjerner ud i sine Folder, skinner Skandsen overalt rundt en Amazongestalt, som det gyldne Roer holder.

Ah, hvor nære langskibs hun til Luvart kunde lade Yachten trodsig skjære,— farligt, skjøndt saa sikkert som Somnambules Gang iblunde, saa ei Damerne alene, men de mustacherte pene Herrer ogsaa, ganske blege, med af Rædsel aabne Munde: «*La Duchesse! Duchesse!* skrege... O, for Guds Skyld! Roret om!»

Allemand ombord i Briggen, Allemand (ja Lodsens med) Alle med udstrakte Hænder stode, forat frelse Riggeren, langsad Rælingens Gelænder i et ængsteligt Geled.

Da, just i Sekunden da, kun en Alen knapt derfra, Damen drejer raskt paa Roret, just da hendes Navn af Choret blev udraabt og Yachten vender for at løbe ned i Læ, viser Lodsens Blik og Hendes Aasyn, at de begge kjendes. Hans blev rædselsfuldt at see: skummelmørkt, dog fuldt af Flamme, Fakler liig bag Sørgeloret, hendes Aasyn hvidt som Sne, fuldt af en Gorgones Jammer.

«*Johnny—You!*» sagt med en Stemme, som ei lader sig forglemme —o, som om i Glas man skar foran nervesyge Øre— hørtes Ladyen at raabe. Meer at høre var for dengang ei at haabe, da hun af saa iilsomt bar.

Men hvad tænker Damen paa? Er den Lady rigtig klog? Op paany hun Yachten jog til den Kurs den forhen laae; og, idet hun vende lod, saa dens Fraade os besneer, kaster hun en Pung Guineer klingrende for Lodsens Fod.

Men hvad tænker Manden paa? Er den Lods vel rigtig klog? Pungen iilsomt op han tog og tilhavs saa langt han kunde i et Nu den slængte saa i de gridske Bølgers Munde. Damen saae det. Hun og Alle saae og hørte Pungen falde... Nei, ei den, nøiagtigt talt, lod sig høre da den faldt; thi dens grønne sølvindslængte Net blev sprængt af Guldets Tyngde, saa at, da dens Indhold suste Mynt for Mynt i Bølgen ned, dalte sagte som et Blad, sammensjunken, splittet ad, Pungens Pjalt derefter med just hvor Yachtens Kjølvand bruste.

Lodsens... Ah, hvad gaaer af ham? Andengang han jo paa Ærmet tørker bort en Taares Skam, som, hvor haardt imod han stred, stedse svulmende sig nærmed, til den trilled moden ned?

VIII

Lodsens Fortælling

Yachten var forlængst forsvunden, som forbi os fløjen And. Alt *Southamptons* gamle Taarne, nærmere i Luftspeil baarne, forud skimtedes i Bunden hist af Fjordens kløvte Strand. Om en Time eller to Briggen skulde finde Ro, og vor Lods da gaae fraborde; da (det er som Afskedsstunden aabner Hjerterne og Munden) tog den Gamle saa tilorde: «Tvende Gange, Gentlemen, (*Damnd!* det har I maattet mærke) Tvende Gange—to formeget— har De seet mig gamle Ulk —fy det er en Skam!—i Graad: først igaar, da i sin Baad Drengen herfraborde stødte, og nu nys idag igjen, da vi denne Lystjagt mødte, var i Øjet Taaren steget, og mit barske muskelstærke Ansigt har, nervøst bevæget, kjæmpet med kvindagtig Hulk.

Nu! for mine Landsmænds Skyld, at ei Skam paa dem skal falde og I Uslinger dem kalde, vil jeg Aarsagen berette, aabne jer min Kummers Byld. Dog, Kaptain, først siig mig dette: ejer Selv De Børn derhjemme? Naar saa er, da vil det blive idetmindste let for Dem mig den Svaghed at tilgive, at jeg ikke kunde hemme Taaren, som sig trængte frem.»

Vor Kaptain med Nik bekræfter, og et Haandtryk fulgte efter, langt og varmt, som om deri laa et ømt Frimureri, som om deri deres Sjele kunde vaxlende meddele samme Følelsens Mystér.

«Agterud—saa han begyndte— agterud en *League* omtrent, der hvor hine grønne Pynte fiint som Traade ud sig spinde, en for en mod Fjernet spændt, til de i dets Blaa forsvinde der hvor Fjorden synes endt, Gentlemen, I kunne see *Cowes*, som forbi vi hastede, endnu, liig en Stribe Sne, liig et Skum paa Bredden kastet.

Der, i mindste Huus i Flekken, men det netteste kanskee, yderligst i hele Rækken, saa det sidste Egetræ, som i *Norriscastles* Parker skyggede over Byens Marker, gav dets ene Side Læ, som om Førsterhuus det var, mens den anden laae saa nære, som en Fiskers, Fjordens Fjære, at, naar Floden høit sig skar, strøede den med perleskjære Muslingskaller Hyttens toede sandbesprængte Trappetrin—*der* i dette Huus jeg boede, denne Hytte den var min.

Den var Fred og Lykke lovet i min Faders hvide Hoved; thi han boede hos mig. Hvor jeg Efevranker draget havde langshenunder Taget, at de kunde flette sig trindtom Vindvet under Røstet, der den Gamles Kammer var— —o i Huset hvad i Brystet Hjertet er og hvad i Kirke allerhelligst Sanktuar. Der min Fader sig forlystet med paa sine gamle Dage Fiskenet til mig at virke siden Synet blev for svagt til at drive om paa Jagt, saa han Afsked maatte tage. Han som Førster nemlig tjente hos Lord *Norriscastles* Far, og med Gamlens Valg det var, at hans Kammer didhen vendte, hvor han i sit Vindu kunde høre paa de gamle Lunde, paa den Gamledages Sang fra de tusind Blades Munde og de kjendte Jagthorns Klang.

«*Johnny!*»—havde Gamlen sagt— «Jeg er træt af Lordens Jagt. Tag din Mary Ann tilægte! Hun, saalænge I er' to, ikke vil din Fader negte dette lille Kammers Ro.

Og desuden har jeg Grunde —lagde hviskende han til— til at skynde, om jeg kunde, paa hvad du saa gjerne vil. Rygtet om vor unge Lord kjender du fra mange Munde; han ei har det bedste Ord siden han tilbagevendte sidst ifra Paris, afbleget, saa han lignede sit eget Skyggebilled og hans Mor knapt sin Førstefødte kjendte. Og hvad skulde jeg vel see een Gang ei, men hele tre? Paa den sidste Uges Jagter har jeg funden udenfor din Marys Dør Lordens egen Jagthest bunden. Hun er smukkere end sagt er (kaldes jo af Folket «*Loves flower, fairy Queen of Cowes?*») og Mylord, den unge Herre, han er værre end ham onde Rygte gjør. Derfor, om jeg raade tør, næste Søndag, om du agter ...»

Far fik ikke udtalt før, jaget som af onde Magter, jeg til Mary Ann mig skyndte. I Begreb jeg hende fandt med sit fagre Haar at pynte. «Thi—saa hun troskyldig sagde— *Johnny*, tænk dig! saa galant er Mylord imod min Moder, at i sidste Uge trende Gange han Visit aflagde... O, han var en Søn mod hende, og mod mig som ømmest Broder!» Jeg naturligt lod mig ikke mærke med det allermindste, talte ei om Hvepsens Sværmen rundt den Rose, den vil stikke, ei om sølveroverglindste Slanges fule sagte Nærmen til den Finkes trygge Rede, som den vil til Frokost æde. Men, som raadet af min Far, næste Søndag allerede Mary Ann min Hustru var.

Gud var god: min Salighed varte hele Somren ved. Morgen jeg og Aften tænkte, at til Grund den ene har Guds ifra hans Himmel sænkte Naade til min gamle Far: at min Lykke ikkun var uforskyldte Gjenskins Glands ifra Hans, paa hans Hoveds hvide Sne faldne, Guds Velsignelse.

Og for ret mig fro at gjøre, Lorden siden Bryllupsstunden lod sig ikke see og høre. Liig i Jorden sjunkne Geist, liig i Luften stegne Høg, var han ganske som forsvunden. Rygtet sagde ham for Spøg for et Væddemaal forreist atter paa sin gamle Viis skyndsomst over til Paris med en Sværm Mylords og Squires.

Men, som byttelystne Glente, stegen kun saa høit tilveirs, at ei Syn den ind kan hente, skjøndt den selv kan alt bespeide, lodret svævende, som bunden, over Byttet den vil veide, kun i Skyerne paa Luur, — var han kun paaskrømt forsvunden: og kun Hændelsens Behag, kun et Slag af Rygtets Tunge, kun en Streg af *Bonaparte*, ei Forandring i den unge Herres Planer og Natur, foraarsaged, at han sparte mig en Tid—et Aar det varte- for min Lykkes Nederlag.

Verden veed, en vakker Dag fandt man nemlig tomt og sprængt det forgyldte trange Papegøjebuur, hvori Frankrigs Ørn var stængt og paa Elbas Klippemuur frem for Verdens dumme Øine ligesom tilskue hængt, og at Frankrig den Udfløine, som med Skræk Europa fyldte, flux paany med Jubel hylde. —Alle Britter, Torys mest, som til Frankrig vare dragne, maatte, fortteste som bedst, Spurve liig fra Ørnens Rede ved dens egen Hjemkomst jagne, sig ad alle Kanter sprede: De i Norden skyndsomst over, hvor

der kortest var, til Dover, over Rhinen De i Vest, De i Syd og De i Øst sprængtes Havet viden om hist og her paa Kryds og tvers; og Mylord, som i *Hière's* sig opholdt, da Rygtet kom, at Uhyret nu var løst, var ei seen at gaae ombord.

Førend Aarets første Høst, Løvetandens Foraarsne, falden var for Vindens Lee, gik i Byen alt det Ord, hvisket Huus fra Huus: «den slemme, unge Lord skal være hjemme» Men saaledes til det gik, at vi selve *Bonny* skyldte, at en Frist vi endnu fik før den Skurk sin Plan opfyldte.

Sommer, Høst og Vinter gleden var saa uforstyrret stille, som i Timeglasset ned Sandkorn efter Sandkorn trille, roligt, i saa dyb en Fred, som om alt for Evigheden Tidens Puls var reguleret af de fromme Slag af Klokken, der i Krogen var placeret, og som Takten slog til Rokken, Mary var saa flittig ved. Men da atter Vedbendstokken, som var langsmed Væggen dragen, friske Grønt paany udsprængte, saa den over Døren hængte som et lysegrønt Gardin, fik den Gamle, som han tænkte, at bestille hele Dagen Time ud og Time ind, med at vugge for en Liden, kommen til i Pintsetiden.

Tænker da med hvilken Fryd, med hvad liflig Hjertebanken, saa jeg hørte selv dens Lyd, med hvad Uro sød i Tanken, med hvad Slag i Pulsens Bølge, jeg hver Aften, som geleidet af usynligt, vinget Følge, der mig skyndte stedse frem, ilte ifra Værftet hjem, hvor jeg dagligen arbeided! Tænk det Øiekast, hvormed jeg i Døren overmaalte hele min Lyksalighed! Tænk hvor langt og lyst det straalte, for i samme Øieblik Alt at sluge, Alt at fatte, alle mine Hjerteskatte: Hende, som mig først imøde med udbredte Arme gik, Oldingen, hvis Vink betøde, naar med Fingeren han tyssed, at den Lille sov, han vyssed, først og sidst min Francis saa, Englen, som i Vuggen laae! Men en Kvel—just Himlen løste sine Strømme; ned de øste, som naar vældig Bradsjø bryder indigjennem aabne Luge, saa i Rummet Alting flyder; Skyerne sig sænkte lavt, som om Alt de vilde knuge, kvæle Alt i deres vaade Tepper, Alting som begravt, saa at Parkens høje Træer, syntes langtfra som en Flaade fuld af seilbedækte Ræer... Denne Kvel, skjøndt neppe Aaret ind i Junius var baaret, var af Regn og Skodd saa mørk, som en Aften vel kan tænkes i November, Tidens Ørk, hvormed Høst til Vinter lækkes, Maaneden da Satan fødtes og da Paradiset ødtes... Denne Kvel til vanlig Tid gik jeg hjem fra Dagens Slid; langsad Stranden jeg mig skyndte —endnu kunde Dag jeg see; men da Stranden var forladt, og da Parkens Træer begyndte som en Art af en Allee, blev det mørkt som Midjenat, som at see ind i min Hat, og saa stille, at jeg hørte hvert et Regndryp, som sig rørte faldende fra Blad til Blad. Men om Vejen, om den gamle, spurgte jeg ei Mørket ad ved mig langsomt frem at famle. Raskt jeg gik, og snart jeg Glimtet alt af Lys derhjemme skimted, da medeet en Baadsmandspibe tæt forbi mit Øre hveen. At som en Staty af Steen flux jeg standsed, at jeg lytted, Foden flux tilbageflytted, Gentleman, I nok begribe. Men saa tyst paany var alt, at hver enkelt moden Draabe, som i Lønnebladets Kaabe ovenover mig nedfaldt, næsten som en Klokke klang i den hvalte mørke Gang. Da medeet før Foden kunde atter hæve sig til Skridt, mens jeg standsed for at grunde paa en Mistro endnu lidt. Da medeet—jeg hørte kun Løvet rasle ved min Side— før Sekundens Dryp fik glide i Forgangenhedens Mund og den næste atter kunde fuld og modnende sig runde.. da medeet, før Tankens Gnist kunde lysne selvbevidst, var jeg pludselig af trende Mænd, som sprungne frem af Grunden, greben, kastet overende, kneblet, bagtil lænkebunden; og før en Minut flød væk var jeg, klodset som en Sæk, paa den ene Kjeltring læsset, samt foruden mange Ord bragt i en Chalup ombord, som laae skjult der bagom Næsset. Fluxen blev der halet ud, til en stor Orlogger hastet, som just havde Anker kastet samme Kvel paa Byens Havn. Uden meget Hovedbrud, skjøndt nok Tanke Tanke jagte, under Toften jeg opdagte, at den frie Britte presset bleven var i Kongens Navn.

Næste Morgen den Fregat havde Cours til Plymouth sat. Der laae Ordres, saa befundne, at Fregatten skulde, inden visse Uger vare svundne, naae de Øer under Vinden.

Vi et Døgn tilende rendte, og saasart man agter saae Scilly-Øerne saa smaae, at man neppe nok dem kjendte fra en Vildandsværme, der sov, medens friskt vi skummed væk, ud Kanalen, ud mod Vesten, fik jeg fra Kaptainen Lov til at slippe af Arresten under Skibets andet Dæk.

Men min Smerte og min Vrede, bleven rasende dernede, rented ind deroppe blot liden Trøst, men mere Spot. Paa et tvundet Toug man pegte, som paa Storemasten legte. «Lidt af den, om meer du stønner, og paany saa i Kaschot!» Unge Midshipmænd, selv Sønner, trak paa Skuldren kun til Svar ad min Tale om min Fa'r. Nævnte jeg mit Barn, min Viv, saae de op i Masten bare, sagde: «Kulingen er stiv,» pegte, uden meer at svare, paa i Nord en liden Prik. Det var *Landsend*, som forgik.

Forud kun naturligviis, blandt Matroser og de Unge, turde jeg med sluppen Tunge give Klagerne til Priis. Men fra Skandsen var alt Chefen paa min Støi opmærksom bleven. «Manne hid! Hvad? Flæber han? Nu, for tusinde Ulykker! Skoen, som saa haardt ham trykker, her ombord med Kat man smører. Han har tjent som Orlogsmand, været fangen, som jeg hører? Slige Sjøfolk Engelland just behøver altsombest snart i Øst og snart i Vest. Og saa meget kan jeg sige: hvert af mine Mærker spaaer, at, hvad dig, min Mand, angaaer, nok Du før isyne faaer Helved eller Himmerige, end du Gammel-England atter efter dine Togter naaer. Derfor siig det kun Farvel for—lad see!—en halv Snees Aar.»

Fløitende Kaptainen vendte raskt sig paa den ene Hæl; og medeet af den Maneer og af Tonen i hans

Latter, af hans Røst, hans Blik og Miner, Haar og Holdning, Gang med meer, jeg grandgiveligen kjendte, med et Blik, som ei bedrog, skjøndt det zittrede og brændte, med Forfærdelse igjen flux den værste Libertiner mellem de Mylords Bekjendte, som med ham i Parken jog og ifjor til Frankrig tog, netop just hans bedste Ven; og en Gisning, med en grufuld Gjennemsiisning, ved hans Syn min Sjæl betog, som om klammen kolden Snog pludseligen frem sit stygge Hoved i mit Hjerte stak, gennem Hjernen sine Rygge, for min Sjæl at gjennemslingre, bugtende i Kramper trak; thi medeet jeg den unge Herres Fingre saae i Alt hvad der var skeet. Sandt Kaptainen havde spaaet; sandt, ja endnu meer end det: først da fulde atten Aar havde graanet mine Haar, rindende, skjøndt hvert var gaaet med til Orlogs, langsomt hen, saae jeg Engelland igjen.

Som fra lukket Haand til Haand snelt i Pantelegen Ringen løber paa det skjulte Baand, saa den greben blier hos Ingen, saa fra Skib i Skib ombord, rundt den hele vide Jord blev jeg paa Kommando stukket. Jeg forsvunden var i hine atten fulde Aar for Mine, som en Steen til Bunden dukket, mens en Albatross paa sine hvileløse Vinger ei er i saa bestandig Fart paa den brede vaade Vei, hvor hvert Spoer forgaaer saa snart, som jeg svæved ovenover Æthioperhavets Vover. Men hvorledes Alt fortælle, som i disse Aar er hændt? Jeg har lidet kun at melde, Jeg, som stræbte kun at glemme, havde kun magnetisk vendt Tanken imod dem derhjemme. Som idrømme blev jeg ført fra Vestindien til Ostindien, hundred Gange over Linien. Derfor lad de Aar kun gaae, skjøndt den gamle Sjømand prater gjerne om hvor han var med. Om I fritte, mindes jeg dog ikke heller meget af de hede Kampe, i hvis Flammers tætte Dampe jeg er bleven tidlig graa, og det sømmer ei en Britte (som en Franskmand og Soldater) at han som Bedrifter mindes og med mange Ord fortæller slige rene Bagateller. Bagateller? Ja hvad mere for den Sorg mon Slag vel ere, som kun vil, at Døden vindes? Sorgens Balsam, Glemsomhed, tæret har paa Sjælens Kræfter, saa jeg knapt kan huske efter, Jeg, som overalt var med: med Lord Exmouth mod Algier; derifra til Sankt Helena; saa for Simon, den Befrier, paa Station ved Chartagena; med Mac-Kenzie flux til China, Handelsvenskab at beskjærme; mod Piraterne, som sværme ud og ind om Amboina tættere end sultne Flok vilde soloptændte Bier rundtomkring sin Honningstok; derfra fluxen til Bourbon; saa med Edvard Codrington, da ved Navarin han slog; saa mod Birma da vi tog Irawaddys By, Rangoon; snart i Øst imod Avaner, snart i Vest mod Mexikaner- korteligen, Gentlemen, Jeg, som har ved Leilighed maalt malayiske Monsoon med vestindiske Orkaner, Jeg, som overalt var med husker Stumper kun igjen, veed om lidet kun Besked. Dog et Eventyr har brændt ind sig i min gamle Pande— et som aldrig jeg kan blande med de tusind, som er hændt.

Engang under Cuba prajer vor Fregat en Brigantin just som den vil løbe ind i en skjult af Øens Bajer. Intet Svar og intet Flag; men saa klart som Sommerdag ved at see af Skabelonen, at den Slavehandler var. Da vi sendte den en Kugle, hørtes det da og af Tonen i de spanske Skurkes Svar, hvad det var for vakkre Fugle.

Men til Uheld fast laae Vi i et Havblikks Trylleringe; Brigantinen længer inde, drivende, ja næsten klods langsmid Land i Læ af Os. Da, som om, for at staae bi Englands og Alverdens Fiende, Satan havde af sin Vinge hviftet med en enkelt Fjer, Havets Perlemoderskjær sortned af en Briis just der hvor den Slaveskibspirat vilde ind ad Bajens Gat. Og da Brisen netop strakte sig saalangt dens Ræer rakte, havde vi den Skam og Spe, Lykke med dens Puds at see.

Men hvad skulde ikke skee? Knap er Brigantinen borte bag den sikkre Bais Entree, snever, som en Fæstnings Porte, før vi høre Skud paa Skud, og imellem dem vort eget Gammel-Englands Entringssskrig. ...Hurra, *boys!* Chaluppen ud! fuld af Folk, som havde leget med Pirater før om Livet: Mand mod Mand, paa Kniven Krig, Krig hvor ei Pardon blier givet! Røveren paa aaben Sjø veed, at, vindes ei Bataljen, venter ham paa Stranden Galjen—, derfor seire eller dø!

Ganske rigtigt,—En af Vore! Skonnerten *the Albatross*, ubemærket af den store Brigantine og af Os, havde faaet det paa Lugten: mærkende hvorhen det pegte, at Piraten lumskt bevægte sig saa stille imod Bugten, som et Aadsel af en Hai, der med Bug iveiret driver ind paa Kysten hvor det bliver, havde af en Sky den vristet sig en Briis, og forud listet ind sig i den samme Bai: saa, da Brigantinen ind, snigende sig lægervals, under Jubel var laveret, var det som naar Grævling graa, der paa Rov var udspadseret i det klare Maaneskin, i sin Hules trange Hals pludseligen træffer paa liden ildsindt Hermelin.

Himlens Gud! hvad rædsomt Skue, da Chaluppen kom tilstede! Albatrossen allerede havde entret; Hug paa Hug, Nebbet den i Fienden borte. Brigantinen stod i Lue, og fra Dybet af dens Bug hylte indestængte Sorte.

Forud, agter, alt som Røgen væk tilfældigviis var strøgen, Kampen rundt sin Scene flyttet. Men saa kjækt jeg Ingen saae, som en engelsk Yngling slaae. Pludseligen holdt han inde; stirred op og ned og lytted som af noget Rædsomt skrækket, der var kommet ham isinde. Flux, da Hyl og Jamren trænger tydeligen op til Dækket, over Lugen han sig slænger forsvarsløs og ubeskyttet, bruger Daggert, Huggert, Tænder, blodige og revne Hænder, for at frelse dem dernede, kvalte fast af Røg og Hede.

Røgen deltes og nu saae jeg en Spaniol med løftet Bile over ham at staae, bagfra Ynglingen at myrde. Men et lynsnart Slag af min— og Piraten laae og snøfted Blod og Hjerne ud og ind. Gutten saae sig raskt omkring, hvad det var dog for en Byrde, for en tung og fremmed Ting, som ham i Arbeidet hindred.

Ei var Tid til at forklare; Liget bort blev væltet bare; Lugen vi tilsammen splintred ... Da medeet, saa rapt, saa rapt, som om Helvedes Fordømte op ifra dets Dybder rømte, naar dets Vogter engang havde sandsløs Nøgleknippet tabt, mylred, vrimled, tumled, ravte hylende af Flammegruben Hundreder af halvforbrændte næsten kvalte Sorte op. Og saasart de Luft fik draget, blæst sig Røgen ud af Struben, gjorde Ende de paa Slaget; thi som Rasende de rendte i en fast og samlet Trop Spaniolerne paa Livet. Ei de sorte Djæville brugte Ild og Staal, men Klo og Tænder, og hvad Tandens beed de slugte, og hvad Haanden greb blev hivet over Rælingens Gelænder, for med Hajene at gantes, eller slængt som Stykker Veed underdæks i Ilden ned. Før vi kom til Sands og Ord Spaniol ei mere fandtes paa det hele Skib ombord.

Hjælpen af de stakkels Sorte ei som op fra Helved stegen, men som himmelfalden kom; thi medeet mod Kampens Ende syntes Lykken sig at vende,— gamle tappre Englands egen Lykke syntes borte, og til Uheld skiftet om, saa vi maatte være glade ved en iilsom Retirade. Ei fordi de Djæville sloges rasende, fortvivlet, vildt, ret som Folk, hvis Liv er spildt; men fordi vi slemt betoges ved et spantsk Filuteri. Thi hvad skulde ikke hænde? Et maskeret Batteri lod, ved Skud paa Skud at sende ind i Albatrossens Side, pludselig sit Tilvær vide, saa man inden faa Sekunder sikkert kunde regne ud, naar den, mæt af Vandgangsskud, maatte dykke Skroget under.

Synkefærdig flux tilbage Albatrossen blev buxert. Skyndsomst noget reparert, var den snart, som før, parat til Piraterne at jage; men da den og vor Fregat lagde ved Jamaika an, laa der Ordre til dem begge, at de sammen skulde lægge Kurs til Gammel-Engelland.

Første Gang ifra hint Møde, dengang Lugen op blev sprængt, Ynglingen, forlængst alt tænkt mellem Albatrossens Døde, i Barkassen traf jeg paa, hvori fra St. Hellens begge vore Skibes Halvbesætning skulde ifra Borde lægge og iland i Portsmouth gaae. Strax vi kjendtes uden Gjetning. «Tak for sidst!» var første Ord, som paa eengang Begge foer med et Haandtag over Læben, fast, somom det var vor Stræben at faae første Hilsen kvalt; og det næste Ord, som faldt, var samtidig: «hvorhen gjælder hjemad det min Ven?» «*Cowes, Cowes, Cowes!*» hørtes som fra samme slagne Streng, i det samme Aandedræt; og det varte ikke længe før vi Begge overførtes paa en Snekke maagelet.

...«Gamle Ven! fra *da* min Far dengang Du min Frelser var! hvorfor holder Du for Øjet Hatten snart, snart Haanden bøjet? ...Ja ved Gud, ved Gud, jeg troer... Siig mig hvad du græder for?»

Saa mig Ynglingen tiltalte med et venligt Skulderslag, da jeg *Cowes'* hvidtbemalte Huse skimted tydeligen som et ordnet Muslinglag eller Perlesnor, om Vigen videre end forhen spændt, og ei kunde lade være Alt med Synet at fortære— Alt, Bekjendt og Ubekjendt. Men, om ikke noget Andet, maatte *Norriscastle* binde hvert velsignet hvert forbandet af de gamle Tidens Minde. Endnu Borgens graa bedagte stumpe Taarn fra Højen ragte mellem begge Fløjens Mure, lig fiirkantede og butte, mellem Vingerne opskudte Uglehoved, der, imedens det kun syntes fromt at sture, Bjergets, Slettens, Dalens, Hedens vide Grændser, som det truer, med sin Blunken overskuer.

Mindre syntes Slottets Park, spettet fuld af lysgrøn Mark, skjøndt endnu et mægtigt Strøg, der i Fjernet dunkelt blaaned som en sjunken bølget Røg, langstrakt op mod Slottet skraaned; men det Selv, det Selv tillod, som det uforandret stod, Ingen ifra gamle Dage Feil af Stederne at tage. «Stille! Bilidt! Stille!» var hvad min unge Kammerat kun i Stumper fik til Svar, da jeg havde, ved at bide ubemærket i min Hat, faaet Graaden til at glide, som, ved hvert et Blik iland, stæeg mig kvælende i Munden, liig en Svamp, der skjød fra Bunden af mit Indre, fuld af Vand. «Jeg med alle Øjets Kræfter stirrede i Læ kun efter Taget paa en liden Hytte der, hvor Parkens allersidste Træer nærmest Stranden staae, skjøndt jeg forud sikkert vidste, at det var til ingen Nytte jeg saa stivt mod Landet saae. Thi forlængst er vist mit Huus solgt af Byens Øvrighed for at blive revet ned, da det, uden Værn og Pleje, ubeboet, var paa veje selv at synke ned i Gruus. Død maa nu den Gamle være, og min Hustru, som ei kunde i det tomme Huus ernære uden Forsorg tvende Munde, enten har sig sat som før ved sin egen Faders Dør, med sin Lille i sit Skjød, for at æde Naadsensbrød, eller, kanske bortstødt atter som foragtet Betlerkvind som en reent forloren Datter, Hun i Fattighospitalet er paa Byens Kost befalet af veldædig Magistrat tagen med sin Unge ind.»

Tusind Alen under Dette, som jeg mumled i min Hat, kjæmpende imod min Graad, var imidlertid vor Baad nærmere mod Landet gleden, saa vi næsten var paa Rheden, før jeg Hov'det turde lette, for at see mig om paany.

«Ha!»—Jeg skreeg i vilden Sky, saa min Kammerat blev bange og mit Haandled vilde fange— «Ha, der ligger Huset jo, hvor min Hustru skulde boe! Seer du der ved Byens Ende, Stranden nær, dog halvt

begravt mellem Træer af Slottets Lunde? Jeg forglemte det var lavt og at Træerne maae groe. Det var Grunden, at jeg kunde ei i Fjernet strax det kjende eller mine Øine troe. Og jeg gjør det knapt endnu.. Kammerat, se efter du!»

«Der! Hvorhenne? Der du peger? Der du siger du har hjemme?» spurgte Han, men med en Stemme, som et Zittrende bevæger, mens en Blegnen paa hans Kinder over deres Rødmen rinder— «Der? det lille hvide hist? Een Etage, med en Kvist?»

«Netop det! Javist! javist!» svarte jeg saa fort jeg kunde, «Netop det, saasandt jeg lever! Og—o Gud! se efter nøje! er det Blænden i mit Øje, eller virkelig en Stribe glemmigeiblaa Røg, som hæver venlig sig af Husets Pibe? Da kanskee hun endnu lever: ...*Mary Ann*... kanskee, kanskee? Og ved Himlens Gunst kanhænde faaer jeg inden Timens Ende *Francis* med, min Dreng, at see.»

«Fa'r! her er han! Jeg er *Francis*. Du har nævnt min Moders Navn!» skreg min unge Kammerat, styrtende sig i min Favn med saa fyrig Ømhed, at vakkende vi Begge vare, for at gaae tilbunds, i Fare.

«Gentlemen!»—blev Lodsens ved— «Gentlemen, I maae tilgive, at jeg ikke kan beskrive disse sortnende Sekunder af besvimet Salighed, hvori Sind og Sandsning blunder, Tanken i et Mulm gaaer under, hvori selv ei Øjet taaler Glædens altfor stærke Straaler, men forblændes som af Lynet, der i Jord ved Foden slaauer, saa at i et Mulm for Synet Alting sortner og forgaaer. Nok! endnu før Land vi naae'de havde *Francis* mig fortalt om sig Selv og *Mary Alt*, skjøndt om *Mary* kun en Gaade. —Presningen hun rigtig ahnte, strax hun hørte, en Fregat havde lettet sidste Nat; tog til Portsmouth, sporte, bante, Vei sig frem til Admiralen; blev paastedet jagt, som galen, af en Adjutant paa Døren. Dog af *Alt* hvad bag sin Pult Admiralen brummed huult, fik hun gjemt bag sine Øren, at Fregatten hvor jeg var, laa i Plymouth seileklar.

I sin Godtro *Mary Ann* om det store England tænkte, at barmhjertigen det skjænkte nok igjen en enkelt Mand, naar en Far, et Barn, en Viv ene levte af hans Liv, at det vilde ei blie negtet, naar den Stakkel bare mægted naae Fregatten med sit Raab, selv om den var under Seil. I saa ømt og daarligt Haab, i saa elskelig en Feil —ak, hun tænkte, en Fregat vilde lægge bi sit Roer, naar der bag den skreg en Moer; tænkte Hjerter hos en Stat: at den skulde selv erkjende sit forøvte Rov mod Hende ... Med saa kjære gale Tanker Hun i Graad paa Kaien vanker, til hun seer en Cornwall-Jagt, ud mod Kvel for Reise lagt, og før Solen vel var nede, var tilsjøs hun allerede.

Men saa raskt den skummed frem, kom dog Jagten aldrig hjem; thi man fik at vide siden, at den, drivende med Tiden, under Taagen, før det daged, paa en Cherbourgkaper raged, der benytted til at jage Bonnys knappe Frihedsdage. Og, i Mangel vel af Andet, Jagten blev erklæret Prise, hvorpaa, efter Franskmands Viis, Kaperen, med første Briis, halte hjemad udfra Landet, for et Bytte at fremvise, Pelikanens ligt, der Ungen bær' en Flue hjem i Pungen. Jagtens Folk kom nok tilrette, da det leed paa Bonnys Sidste.

Om sin arme Moder vidste *Francis* ikke meer end Dette, som var bleven ham fortalt af hans Bedstefader *Alt*. Gamlingen en snaksom Kvel havde, som en Bagatel, ogsaa vidst ham at berette, at Mylord, den unge Naade, havde selv, ei mange Dage efterat jeg var forsvundet, sig personligen indfundet for at trøste og at raade Staklerne, som sad tilbage.

Enken, (som han *Mary* nævned,) svoer han skulde blive hevnet. «Enken» først han spurgte om, speidende omkring i Kamret, hvor de to Forladte jamred; men da den Forklaring kom, at de ei om hende vidste, blev Mylords Visit den sidste.

Bedstefader, ved at mede, havde i den øde Rede skaffet sig og Drengen Brød hele ti Aar til sin Død. Og først da, da Dødens Angel sad i Bedstefaders Hjerter, *Francis*, stakkels Lille, lærte Meningens af Nød og Mangel.

Slottets Fogd (og han var streng) som mod Aften Dagen efter indfandt sig for bort at fæste Huset til den Første Bedste, fandt min lille stakkels Dreng syg og bleg ved Ligets Seng, sammenkrøben, liig en Byldt, henslængt, kun med Pjalter fyldt, neppe ved saa mange Kræfter, at han kunde, med et Skrig, lette lidt paa Lagnets Flig, for med stive Blik at pege under denne paa den Blege.

Drengens Lod naturligviis— nu da Livet i det Fri skulde mod sin Blomstring knoppes— var at i en Anstalt stoppes, rundt hvis Mure lyder Priis, medens indenfore klages, hvori Fattigbørn opdrages af et haardhændt Politi, ligesom Salat og Kaal, hvorom Gartneren kan vide, at han, naar han giver Taal, Hovder kappe kan medtide.

To Gripomenusser vented ganske rigtig udenfore, for, naar Liget af var hentet og bag en af Kirkens Vinkler stukket tyst om Aftenen ned, at forsørge, som det heed, christeligen Drengen med i den

kalkehvide store Vaaning med de sorte Sprinkler.

Men, trods Fogdens egen Dom, udenfor hans Regnestykke noget Vist imellem kom, Noget—Retfærd eller Lykke. Tingens rette Navn jeg kjender ikke meer som før desværre, da jeg troede Vorherre ene var al Glædes Sender. Men naar nu jeg engang vover Tankerne at give Rum: Han, som boer herovenover, hvilken Deel mon *Han* vel ejer i den hele Lykkes Sum, som paa Mennesket kan falde? og hvormeget deri vejer det som Folk Tilfælde kalde? ...o naar Sligt jeg tænker paa, mine Tvivl som Møllestene hvirvlende i Hovdet gaae, knusende min Barndoms rene skjære Tro til Støv og Røg, og min Tunge maa dem tjene viljeløs til gudløst Spøg. Thi et Slag, hvis Knusen standser ikke før end Hjertets Banken, har, som om et Vandfalds Brusen gennemstyrtede mit Hoved, reent forvirret mine Sandser, og forjaget ud af Tanken hvad jeg engang Jesus Christ, Præsten og min Moder loved.

Men saameget er dog vist, at i Himlens Engles Sted, som i eget Himmerige glemme Jordens Sorg at blidne (og man kan dem ei fortænke, at de selv ei komme ned) havde tyst en venlig Enke med sin lille Tiaars-Pige været til den Scene Vidne.

Hun, som Husets egne Hygge under hoie Træers Skygge alt forlængst opdaget har, eneste Liebhaber var. Og da Pigebarnets milde taareblændte Øje bad, at hun ikke skulde skille Drengen og hans Hjemsted ad, og da hvad hun saae og hørte om den forsorgsløse Armes hundetro Taknemlighed imod Ham, man bar afsted, hende selv til Hjertet rørte,— over Drengen hun forbarmes, blev ham strax i Moders Sted. Selv en Søn, af samme Aar som min Dreng, og om ei lige just af Ansigt, dog af Haar, og med samme Rankhed skabt, havde Enken nylig tabt, saa den lille vakkre Pige, klappende med sine Hænder, høit af bare Glæde skreg: «Moder! o min kjære Moder! Hvad os denne Time sender! —dig en Søn og mig en Broder. Nu jeg faaer igjen en Leeg.»

Snart en Støtte og en Trøst blev min Dreng den gode Enke. Neppe fyldt det tolvte Aar, han tilsjøs som Youngmand gaaer, for at kunne hver en Høst hende hele Hyren skjænke —hende, ja det Hele næsten; men til «Søster Anna» Resten, Hun, som for hver Reis, han foer, voxet var saa smuk og stor, at omsider ham den Tanke syntes ganske desperat, at den høje, smukke, ranke Jomfru havde bedt sin Moder om at faae ham til sin Broder eller Legekammerat.

Men Presenterne til hende (smukke, fine, franske Sager, som ei stolten Lady vrager) bleve, for hvert Aar, som gik, skjønnere, som Hun derhjemme; og den Travelhed, det Blik, hvormed Alt blev bredt paa Bordet ifra Ende og til Ende, sagde tydeligt som Ordet, at han ikke kunde glemme. Men den sidste Gang han foer Frankrigsfart til Koffardiis, bleve tvende Ringe fundne, med en Haarlok sammenbundne, mellem Silketøi og Flor fra Marseille og Paris. Lige som to Draaber Vand trilled de af Etuiet. Rask greb Anna til; men Han stod som med et Mord betyngt, beed i Neglerne og tied; thi paa deres indre Rand stod gravert et A og F i et Hjerte sammenslynget. ...Nok! For Ynglingen et Træf —Seer De, der er Træffet atter— havde for min Francis friet til hans anden Moders Datter; og ved nok et Træf endnu klart og klappet blev Partiet.

Annas Moder var tilstede, og med Mødres kloge Hu skaffed hurtigen hun Rede i Forvirringen, hvormed Begge, alt til Panden røde, røbede sin Kjærlighed. Og den hele Klaring skede blot ved Armen ud at brede, saa de lykkelige To inden Moderfavns Ro holdt sit første Stevnemøde. Francis havde sytten, Hun i sin Blomstren sexten kun.

Men iblandt de sjeldne hvide mange sorte Træffer glide, skjøndt de, efter Francis' Alder, kunde begge snarlig vente, at ham Flaaden, efter blotte Orlogsrullen, vilde hente, og at deres Eden maatte falde som et Korthus falder.

Ganske rigtigt, efter trende Maaneders for snare Ende, Tordnen hid fra Portsmouth skralder, nemlig det Kommando-Ord ifra Admiralens Bord, som til Orlogs Francis kalder. Strax ombord han, som Matros, skulde i *the Albatross*, sendt til Øerne at gribe Røvere og Slaveskibe. Men da Pigen hørte dette, syntes hendes Sorg at lette. Ædel sværmersk og høihjertet Reisen hun et Korstog kaldte, ja en Tidens Ridderfærd, høit om Englands Hæder talte og om Sortes Broderværd, sagde Afskeden ei smerted, skjøndt de rødforgrædte Øine, Barmens Bølgen, Stemmens Klang røbede de stolte Løgne, som hun over Læben tvang. Og da Øieblikket kom, da i Baaden Francis stiger, segned hun, som andre Piger, i sin Moders Arme om.—

Medens Francis Alt saalunde fik mig kortelig fortalt, havde ind mod Land vi halt, saa man Folk paa Kaien kunde, med sædvanligt Øje, nok kjende ifra Steen og Stok. Men imod Forelsktes Øje, naar de To har maattet døje Savnets værste Kval: at vente, stærbefængt er Falk og Glente. Thi, skjøndt endnu tusind Alen borte fra vort Landingssted, springer Francis op som galen, rykker nær min Arm af Led, svinger Hatten: «det er Hende! Fa'r se der! Hun maa mig kjende. Ja ved Himlen! ja hun gjør! Seer du Anna der? Hun vinker tydeligen med sit Slør. Skuldermand! hal ud, hal ud! Ve, om en Sekund du sinker! Det er Anna, Fa'r—min Brud!»

Men et Træf—et af de rette sorte Træf—som Pileskud, ondskabsfulde Magter sætte midt i Hjertet af de hvide— netop et af rette Art til at faae de bedste Glæder vexlede til bitter Kvide om i faa Sekunders Fart.. netop saadant et var hændt, for at faae en Lykke endt, et som Fryd ei Fryd tilsteder, og fra Hendes Favn, der klager, Elskeren med Vee forjager. *Anna* var—hvad Francis ikke saae med de forelskte Blikke— *Anna* var i Sørgelæder. Først han seer det, da han seer, at hun i hans Arme græder, føler, hun ei kysser meer, hører sagt med samme Stemme, som han fra Farvellet kjendte: «Francis, skynd dig med din Fa'r! O I kom som Himmelsendte! Thi jeg er saa ene hjemme: bort idag man Moder bar.»

At min Francis sørged som kjærligst Søn for ømmest Moder; at hans Fyrighed blev from, Elskeren medeet en Broder; at, til Skjul for hvor han sørger, om de mindste Ting han spørger;— at det *mig* som haardest græmmed, at jeg ikke ovenjorde skulde kunne takke hende for hvad mod min Dreng hun gjorde, da han, viet ind Elende, sad ved Fædrearnen fremmed;— at jeg ved min egen Dør, liig en arm Forbryder, standser, da jeg Stakkel ikke tør indad den i Stuen træde før jeg har holdt op at græde og er kommet lidt til Sandser;— at jeg, pludseligen glad, bærer som et Barn mig ad, eller som de Maanesyge, ved med Fladen af min Haand Væg og Stolper at bestryge og beføle Bord og Planker, som om jeg tilbagekalder i min atter vaagne Aand fra en Drøm adspredte Tanker, eller overttydes vil om at Alt ei sammenfalder som et luftigt Taagespil;— at jeg ei alene Det ved det første Skue finder, men i Alting, holdt saa net, smukke fine Spor af Kvinder— dette Alt, de simple Træk, ere kun Naturens Følger, gjemte i hvert Hjertes Folder, om af Blod det indeholder ikkun faa, men friske, Bølger. Derfor jeg dem sløifer væk— dem og al Beretning om hvordan Livet gik og kom. Nok, at de Forelskte fandt, at det Elskoven ei skaded meer end Regnen Rosenbladet, om der var lidt Sorg iblandt. Ja saa fyrigt *Anna* sværmed (og da smilte hun af Glæde) at hun saae sin Moder nærmed tidt sig til det vante Sæde, hvor hun altid fandt dem Begge, for paa dem sin Haand at lægge.

Hvad mig selv angaaer, jeg vilde ei en Dag i Edens milde palmekrandste Dale bytte for en Time i min Hytte, dersom blot jeg kunde glemte, faaet vilden Tanke tæmt, som bestandig efter *Hende*, den Fortabte, hvorom Ingen noget til Oplysning vidste, sværmed uden Maal og Ende, liig den Blinde, ført i Ringen, hvori ei er Først og Sidste. Altid standste den ved Døden, som var sikkreste Beretning; men med hvert et Morgengry vaagnede den ufortrøden som en ny og sikker Gjetning, der fløi ud paa Jagt paany.

Sidste Gang Skjærsommertiden —o! det er ei længer siden— havde jeg min Francis ment med sin Elskte at forene. Brødet kunde han fortjene med mit eget Lodspatent, hvilket selve Admiralen, om han slog sig nok saa galen, ikke havde kunnet mægte en saa gammel Karl at negte.

Men hvad skeer?—just otte Dage før det smukke unge Par skulde Bryllupssødmene smage, —St. Johannisdag det var— holdtes i en liden By, ifra Cowes nogle Mile, som hvert Aar, en landlig Fest af et reent mærkværdigt Ry, hvortil Moden var at ile milevidt ifra til Gjest.

Selv fra Brighton By, ja læng're, kom Peeresser, Viscountesser, Hertuginder, Baronesser, fulgte i en Sværm tilhest af fornemme Lediggjæng're rundt de glimrende Karether, til den saa berømte Fest, som de kaldte «*fête champêtre*.»

Ved en Grønsværsplan, af Ege fra de Saxers Tid beskygget, var et Slags Theater bygget, hvor paa Bænke Bænke stege. Om hinanden der man finder Bondepiger, Hertuginder, som den muntre Ungdoms Lege paa den grønne Plan beseer, Den beklappende, som vinder, Dem, som tabe, de belee; øge ubarmhjertigt Skammen, leende af Hjertet sammen.

Snart der brydes, snart der skydes; men, paa gammelengelsk Viis, kun med Armbrøst eller Bue; snart et Veddøløb der bydes om en Sovereign til Priis, snart tilmaals et Landsekast, ført med Beduinens Hast.

Men af hele Dagens Skue synes dog den høje Mast, som er opreist midt paa Sletten, mest at gjøre Alle glade, støjende jo meer det lider imod Klattringen omsider. Thi det spænder Alles Gjetten, at paa Knappens lille Flade ligger—dette veed Enhver— højest Priis, som Ingen seer. Kun naar gjennem Skovens Toppe Solen kaster Straaler did, viser sig et Blink deroppe, eggende til Veddestrid. At Forelskede indfinde sig især i Mængdeviis, er naturligt ganske vist, hvor der i en Glædestvist kjæmpes festligt for en Priis, skjøndt igrunnen tre at vinde: *Hendes* Bifald først og fremst, Hæderen dernæst fornemst; endelig til *Hende* skjønne Sager, som vil nok belønne endnu noget bedre end Præmien, den raske Svend.

Ikke blot at Veddelysten sig til Egnens Ungdom strækker. Alle Byer, alle Flekker langsudover hele Kysten byde op de bedste Kræfter; men især de stræbe efter, En, et Byesbarn, at stille, som er Karl at prøve paa noget meer end blot at ville Præmien paa Masten naae. Raskeste blandt sine Svende maatte altsaa *Cowes* sende; og at her ei var at gjette, at han *Francis Johnson* hedte, vidste Børnene paa Gaden. Sikkert var det og at Staden enig i sin Mening var, at i hele Pigeraden Francis' *Anna* Prisen bar.

Anna havde faaet Plads midt iblandt Noblessens Stads, ved den ene Hertuginde Side, som til denne Fest kommen ifra Brighton findes; altsaa Festens Dronning næst.

Bag dem Begge, næsten gjemt bag om Damens store Fjedre, som til Annas Side bølged, havde jeg en Plads, forklemmt næsten midt imellem Følget, saa jeg tænkte, lidt forstemt, at jeg kunde valgt den bedre.

Francis af og til vi saae under Egene at gaae spekulerende alene, hviftende fra Panden Sved nu og da med friske Grene. Thi han havde hele Dagen sig i Legene udmærket, og det mod det Værste leed; thi nu stod tilbage Værket, som skal krone hele Sagen: ubekjendte Præmies Tagen ifra Masteknappen ned.

Mangen Ungersvends Anstrengen vækker Moro kun og Latter; Mangen glider, Mangen dratter fra den glatte Stang, som Bly. Men nu kom min Søn paa Engen, maalte Masten som en Fiende, hvormed an han agter binde, maalte atter den paany, som om han ei kunde nok udstudere denne Stok.

Men medeet han gjør et Sprang.. —Otte Fod fra Jord han hang. Der han sidder til han flyttet Foden har og Armen knyttet, Kraften maalt, som til den hele Reise han maa viist fordele. Først da det var gjort med mere, syntes han at avancere— først kun sagte, Spand for Spand.. «O den smukke unge Mand! Lykkelig Hvo ham har fød!» Damen livligen udbrød, og til nogle Kavalerer videre hun konverserer: «Se, hvor slank og løvestærk! Se hvor smidig han som Slangen frem sig ormer, knugende sig fast til Stangen! Og bemærker hvilke Former! Mine Herrer, *der* er Normer for et plastisk Kunstnerværk, for en Nutids Ganymedes, medens Jordan gennemledes i Neapel overalt efter nogle skimmelgrønne Levninger af en Gestalt af en Torso, halv og halt, men som dog skal kaldes skjønne.»

Anna smilte stolt og glad ved de Ord, som hun forstod; men ved Resten, rød som Blod, hun med bøjet Aasyn sad, indtil Raabet: «Se Hurra! Snart har *Frank fra Cowes* seiret»— bragte hende derifra til med Fryd at see iveiret.

Men to Alen eller trede —ikke fleer fra Stangens Ende— sad en Stund han ganske kvar, som om Han ei til det Sidste rigtig torde sig fordriste, som om Noget, Han kun vidste, paa det Sted ivejen var —for Exempel falske Kviste, som igjennem Veden skar.

Men medeet den Hertuginde, som begeistret har ham fulgt, og som viser ufordulgt, at hun ønsker han skal vinde, op ifra sit Sæde staaer, brusende af Flor og Fjedre, raabende: «o, endnu bedre! O hold ud! hold ud! vær tapper! Nok et Tag! *Encore! encore!*»

Og min Anna, Anna, rørt ved de Lovord, hun har hørt, om den Elskte—*Anna* klapper jublende i sine Hænder. *Francis* seer og hører det; thi han Hovdet didhen vender, ryster det, men ganske let, som om Noget han vil sige, nikker venligt til sin Pige, griber til endnu et Greb.. endnu et—alt Stangen svajer, saa jeg høit af Skræk maa skrige.. endnu eet—igjen den vajer som en Mast med slappet Reeb.. eet endnu...det sidste skeer.. Prisen i hans Haand jeg øiner (just en Bryllups-Sølvpokal)... Jeg vil haardt til *Francis* tale, raabe til ham og befale; men i al den Jubelskrald, som i vilden Sky nu hæves, Røsten høiner jeg af al min Magt forgjæves. Da medeet—det sidste Tag var alt gjort—et Knæk! et Brag! Det er Masten!.. Jeg ei seer, nemmer eller sandser meer i de første ti Sekunder.. Kun, idet min Sands gaaer under, hører jeg i Folkets Skrigen høje vilde Raab fra Pigen, Jammeren ifra min Søn og mit eget dybe Støn i det samme som jeg falder om blandt Damens Kavalerer. Men mit Navn, mit Navn, mit eget, «Johnny Johnson!» saadan skreget som naar Glas mod Glas man skjærer, hastig mig tilbagekalder. Op jeg springer—ved min Fod segner blegnet Hertuginde.. Blegnet? Nei besvimet.. Kinden farvet var med Sminkens Blod. Dog, saa godt som hun var malt, havde jeg igjenkjendt alt, ved det første Blik jeg kasted, og af hendes Stemmes Tone, *Mary Ann*, min egen Kone, *Mary Ann*, min egen Viv. Men jeg satte Alt tilside; kun min Søn tilhjælp jeg hastet ... Ak, tilhjælp?—nei, for at vide, om der skulde være Liv.

Ak, min staute, vakkre Søn, alle Sorgers rige Løn, som en Alderdom mig loved mere end min Ungdom skjøn, laa med sønderspaltet Hoved..

Af den skrækkelige Dag ikke meer af mig erindres. Thi, skjøndt Døden burde ventes af de allertyngste Slag, hvortil Grunden hisset hentes, dog, ved Sløvheds ækle Plaster, som sig over Vunden kaster, ved en Sandsernes Bedøven, ved en Tænkingens Berøven, endnu længe den forhindres.

Da jeg syntes jeg blev vakt af et venligt Haandtryks Magt —Lægens Søgen om det svage Pulseslag, der kom tilbage— fandt jeg hjemme mig tilsengs ligeoverfor et Billed, som, fortrukket, kridehvidt, kun af *Anna* havde lidt, skjøndt det hende forestilled... Anna, ak min stakkels Drengs Efterladte da betød denne Form saa bleg og stiv, hvor kun Taarerne, der flød, viste der var endnu Liv? Da hun saae mig aabne Øjet, at mit Hjerte, skabt af hærdet Jern, sig atter vilde hæve for isønderknust at leve, sank hun ned i Bøn, med bøjet Pande gjemt i Hovedgjærdet.

Men hun taug om Ham, hun vidste var mit Hjertes allersidste Tanke, da isøvn det faldt. Lægen lod mig vide Alt. *Francis*'s Jordefærd var feiret glimrende, for Hertuginde Regning, fast af hele Byen. Men han skjøjte ei af Skyen, som saa dunkelrød paa Kindens spidse Tinder strax sig leired, at jeg leed

ved hvad jeg hørte, at det kun mit Sind oprørte. Nei, min Doktor han blev ved at høilove Hertugindeus ædle Kristenkjærlighed, som til gammel dødssyg Næste, havde *Ham* til Læge sendt, som i Landet var bekjendt for den lærdeste og bedste.

Siden fik jeg og at vide, at hver Dag ved Aftenstide pleiede den høje fromme Dame til mit Leje komme, hvor med Anna hun tilbragte Aftenen knælende i Bøn; og at Begge sig anklagte, som om hver af dem alene, ved hiin rædselsfulde Scene, havde dræbt min kjære Søn: Hertugindeus ved at hærde til Dumdristighed hans Mod, Anna ved den Frydgebærde, hun forledet sig tillod.

Men i Skumringen jeg atter af en døsigt Slummer vækkes ved at mine Hænder dækkes saa med Kys og saa med Taarer. «Anna, er du der, min Datter?» hvisker jeg; men intet Svar— «Anna, kom dog til din Far! Uden Grund din Sjel du saarer med din mørke Selvbeskyldning. Damen, Hun, Uhyret har dræbt vor Elskling ved sin Hyldning. Men, mit Barn, Jeg veed, Jeg veed —o en rædsom Hem'lighed!— at saa grusomt ingensinde Himlen straffet har en Kvinde.»

«Sandt! o Johnny! Sandt, o sandt! —hulked bag mit Senggevanndt *Mary Ann* med brudte Røst— For en Moder, som beskyldes af sig selv for Sønnens Mord, for en Viv, som brød sit Ord, gives ei paa Jorden Trøst; ja jeg frygter, under Jord, om med Steen end Graven fyldes, kan ei Ro for hende ventes.»

«*Mary Ann!*—afbrød jeg blidt— Lad Gud Herren være Dommer over hvad med Francis hændtes, det du bittert har fortrudt! Alt hvad du ved det har lidt— o, det fast mig forekommer, er en Straf i Herrens Planer, for hvad Du, om sandt jeg ahner, har mod mig, din Mand forbrudt. Dog fortæl! I Dette ei nærmest dømmer Gud, men Jeg.»

«Johnny!—jamred Hun—o skaan, skaan mig, o, for Det alene, som vil bringe mig dit rene Hjertes Ringeagt og Haan! Spørg ei! Hav Barmhjertighed! og tilgiv hvad ei Du veed! Deel min Rigdom! Lad mig flytte ind med den i denne Hytte! —ikke som din Hustru meer; dertil jeg uværdig er— men som Annas Moder—Eller lad os drage sammen heller over til mit eget Slot, Montbrillant i Normandi, tvende Miil fra Kysten blot.»

Jeg alvorlig afbrød: «Ti! At jeg Dig tilgiver, Kvinde, er det Hele Du kan vinde. Mellem os maa alting være —føler Du det ei?—forbi. Jeg har kun af hele Livet Eet igjen; det er—min Ære. Du?.. Nei, hvad jeg end faaer høre, værre end min Fantasi hvisker ind i Sjelens Øre, *Mary Ann!* er du tilgivet.»

Haanden, flux tilbagetagen ved Feiltagelsens Opdagen, at det ikke var min Datter, som jeg talte til saa mildt, ræktes Synderinden atter. Og hun greb den næsten vildt, slap den ikke førend Alt under Graad og Krampelatter var udøst, bekjendt, fortalt.

Kun i Omrids, Gentleman, kan jeg give det igjen, som i Skilderier stedse, hvori Djævelskab er malt, det kun sees som lette Kredse, ind i Skyggen dunkelt flyttet, kun til nogle Streger knyttet, men som dog, beseet nøje, er en rædselfuld Gestalt.

Og ved hvad jeg hørte stivned af Forførdelse mit Øje, Hjertet standsede som kvalt, Haaret reistes som belivet, som der siges det skal skee, naar Gespenster man faaer see. Det var Helved ei med hvide fromme Spøgelser opfyldt,— nei, et luende forgyldt, Helved fra sin Glimmerside, Jordens Helvede, hvori jeg den Aften blikked ned: Helved, som det findes i vore egne høje Stænder, og som Folket ikke kjender, skjøndt den allerbedste Ved, hvoraf glimrende det brænder, hvoraf det sin Næring suger og uhyre Tal forbruger, er dets Børns Uskyldighed.

...Gentleman fra Norge, hvor i den friske Folkestamme ingen svælgende fordærvet Adels-Snylteplante groer, sugende hvad i sin Sved Folkets, kun af Fromhed feige, stærke Arme har erhvervet, ædende som Kræftens seige snigende og sorte Flamme, tærende som Raadenhed... ..Gentleman ifra et Land, fattigt, men saa lykkeligt, at det har ei Adelsmand —i Europa som et Digt, som en Gyldenalders Rest— ja, hvad kanskee der er bedst, frit for Guldets Adel, fuld af et værre Overmod: Fødselens kræver, om saa lysted, Denne kjøber for sit Guld Folkets Døttres Uskylds Blod, Konen Manden ifra Brystet, og til Alting Lovens Tysthed... Gentleman, det skal I høre af min stakkels Hustrus Skriften, skjøndt det er en sand Forgiften af et nordisk, skyldløst Øre. Ja hvis Nogen ind vil see i hiin lastefulde Verden, med Uskyldigheds Forfærden er det kun, at det kan skee. *Mary Ann*, ei mange Dage efterat hun op var bragt, skulde hjem fra Cherbourg tage, da hun ved Mylord, der sporte Rygtet efter paa sin Yacht, blev af nogle guldbesnorte franske Tjenere med Magt i en lukt Kalesche stukket og saa hurtigt ført, som Spandet Sæletøjet ud fik strukket, til Paris, til selve Lorden, til Paris—o Navn forbandet! det vanhelligste paa Jorden! Mens paa sidste Poststation friske Heste forespændtes, forekom det som det hændtes af den vimse Artighed, som tilhører *den* Nation, at den prægtigst galonerte Skurk, som førte Reisen an, sprang fra Kudskesædet ned og i Døren præsenterede *Mary* et Glas Viin og Vand...

Virkningen var stærk: Hun sov til hun alt var Lordens Rov. Da hun vaagned, alt vanæret havde hun en Time været. Før til en Fortællings Ende Synderen var kommen om Elskovs Raseri for hende; at fra

Orlogs hendes Mand, som ei kunde efterspørges, neppe meer til Cowes kom, men at der i Engelland for hans Far og Barnet sørges; at i Glands og Lyst hun skulde nyde Livet nu tilfulde... netop da det Sidste hørtes som en Susen, Marys Pande af en Febers hede Brande indtil Raseri berørtes. Raseriet stred sig mat, og opløstes i en Nat, der i Uger hylled ind Marys sønderknuste Sind.

Ak, endnu var Sjelen reen; men da Livet kom igjen, og hun laa med halvlukt Blik, hvorforbi det Hele gik, Hun en Hevn, en slangefiin, under det betænkt udrugte— en, som hende selv vel slugte og fordærved Sind og Hu, en, paa hvis Udviklingstrin, et for et, den Engel faldt, som Beboer var endnu af den krænkede Gestalt. Men den Hevnplan, om den gled efter alle hendes Traade, maatte i Elendighed styrte hastigen Hans Naade, gjøre ham liig et udsuget gjennemsigtigt Mygskelet, dinglende i et udbuget vældigt Edderkoppenet.

Verdens Kjendere bemærke —hvad i tusinde Tilfælde for Undtagelse maa gjælde— at den første stjaalne Nyden kan en Flammes vilde Syden hos Vellystningen forstærke. Man har ogsaa sig notert, at til Sjel og Charakter, og ei blot til Legem, er Don-Juanen enervert.

Planen, som den hule Kvinde havde klækket som idrømme, var da, over ham at vinde uindskrænket Herredømme, og derefter langsomt spænde Slaven ud paa Pinebænken for den voldelige Krænken, han forøvede mod hende. Derfor, skjøndt hun overlegen var i Charakterens Styrke, hun beslutted dog sin egen Aand med ansændt Flid at dyrke.

Den Beslutning hørte Lorden jublende og henrykt paa. «Nu er Alting i sin Orden; nu vil hun til Ro sig slaae,» tænkte han, og næste Dag finder bukkende langs begge Forgemakkets længste Vægge Professorer for hvert Fag. Nogle Maaneder passerte, Nætter, Dage hun studerte; inden selv hun tænkte det, var en Dame hun komplet.

Prisen højere, hver Gang Lorden nærmed sig, hun hang; og naar rasende han gik, kunde med et enkelt Blik Mary Ann om sine Fingre Lorden i hans Rasen slingre.

Kort da gamle Lorden just opgav sidste Aandepust, over Sønnen, som man sagde, for det Levnet i Paris, som han hemmelig tilbragte, Ingenting iveau var; men i Kirken *St. Sulpice*, til et offentligt Beviis, bleve de et Ægtepar.

Nu kom Planens anden Akt: at faae Lorden ødelagt, gjøre Resten af hans Dage (og hos slig tilbunds Fortæret havde der alt længe været liden Levekraft tilbage) til en Kval, der kunde drive Uslingen til sig at tage i en Ruus maaskee aflive. Og han var alt meer og meer ganske hendes Slave vorden, saa det lykkedes med Lorden.

Kun deri Forskjellen er, at, af Længslerne forbrændt, —disse Længsler af hvis Vækken Mary gjorde kun en Gjækken, som for ham blev aldrig endt— havde han en Nat sig lukket inde med en Kurv Burgunder; og da Døren op blev brukket, finder man ham steendød under det med Flasker fyldte Bord, hvor den sjette ud var drukket. Saadan døde da Mylord.

Før hun vel det kunde tænke Mary var en fornem Enke. Barnløs, engelsk, smuk og rúg, ung og i Paris at leve— var jo Alting i Forening, som kan En i Velten hæve, gjøre topmaalt lykkelig efter hver Parisers Mening. *Lady Norris* (Marys Navn) virkelig kom snart i Mode. Snart af *Ducs*, som vil i Havn, snart af Grever og Markier, der vil see igjen paaafode sine synkende Formuer, sværmedes hun stedse om, liig af sugelystne Bier, magre Myg og sultne Fluer honningfyldte Rosenblom. Medens Hun, af Indfald blot, der som Engelsk liktes godt, syntes Engelske at sky, hendes Omgangskreds især —stedse større, stedse ny — gammel fransk Noblesse var; og ud af sin Frierhær Hun i sine Planer har, Den at vælge allerhelst, som er adeligst og ældst.

Gjort var Valget. Thi i slige Fortrin kunde Ingen hamle op imod den gode gamle underlige Emigrant, Hertugen af *Montbrillant* —en Figur, der ikkun fandt i det hele Frankerige i hans eget Speil sin Lige: klædt, staffert, Frisuren reist som for hundred Aar tilbage— som om fra Regentens Dage kommen var igjen en Geist.

Vel for Tiden uden Slot var den gode gamle *Duc* i sin gammeldags Paryk; men ved Hjælp af Marys Penge og en Prokurator blot, lykkedes det at fortrænge Den, som under Robespjerre havde kjøbt det af Nationen og som uforstyrret siden havde været Godsets Herre.

Og for nu at sætte Kronen paa det Hele næsten inden Mary ventede det i Tiden: Maaned efter, at han var i Triumf med Gemalinden draget ind ad Slottets Port, Hertugen i Pomp man bar ud af den. Da var den sort, og med dødbleg Maanskinsglands funkled i det Sorte hans (nu hans Enkes) store Vaaben— *la Duchesse de Montbrillant's*. Men da i Alleen Hoben med den Smule var forsvunden, hvortil Storheden og Naaden endelig var reducerede, tørred hun, med Smil om Munden, hastig Sporene af Graaden (af den kunstig præparerte) bort fra Øjnene og Kinden; og, henslængt paa en Divan, atter drømmende en Plan for sit Liv hun udstuderte.

Hertuginde slog sig ned i en stille Enkefred. I den stolte Glimmerkaabe af det franske Navn indhyllet, kunde sikkert Skjul hun haabe, og imellem Engelskmænd færdedes hun nu igjen, som om under en fortryllet Fortunati Hat hun gik, hvorpaa Ingen Øje fik.

Trende Gange, ved sin franske Kammertjener, havde hun i en blød Erindringsstund underhaanden ladet granske efter mig og Francis, men faaet gale Svar igjen. Altid snøvled den Franzos: «Eders Naade, den Matros ganske sporløst er forsvunden, som en Steen, der gaaer til Bunden; Drengen ude var og foer siden han var nævestor; Fremmede—Gud veed hvorfra— alt forlængst i Huset boede: Moer og Datter, stille Kvinder; artige—bevares ja! særligen for Britterinder; men, naar Alt han skulde sige, som han i sit Hjerte tro'ede, var hans Mening: ei saa lige de hinandens Ord forstode.»

Mary hørte, med den Glæde, som ei smiler, men vil græde, med en falsk og hyklet Tro paa en Tilvæxt i sin Ro, denne haltende Fortælling —dobbelt dunkel, halv og skjæv, da hun kunde ei betro til den gamle Buxekjælling hvad der egentligen drev den fornemste Adelsfrue blandt Provindsens Høi-Noblesse til en saadan Interesse for en Sjømand og hans Søn. Ja hun drev den selv saa vidt, at hun endog spurgte tidt om Detaljerne i Stuen;— for Exempel om den var endnu overstrøgen grøn, om der hang et Fuglebuur, om der stod et Stueuhr, som et gammelt Inventar, paa hvis blomsterkrandste Skive tvende Gjøge vare malte, som for hver en Time galte ligesom de var ilive, samt om han ei havde nogen gammel Vugge seet i Krogen og saa videre med meer, hvoraf kun den Gamle leer.

Mary elsked den fornemme Verden, hvori hun var bleven, som en Fød og Baaren, hjemme; men hun elsked den af Trang, medens endnu hendes Hjerte ved den simple Verden hang, hvorfra hun var selvfordreven. Hun sit Hertugindelev elsked kun som Tidsfordriv, som en Døven af den Smerte, der paa hendes Indre aad, som en Latterkuur mod Graad, som en Ruus, der lod forglemme stundom gamle Minders Stemme, der med gnedne Glasses Lyd gjennemskar den hele Fryd ...Stundom kun?—nei, Mary heller sjelden saa lyksalig var; thi hun i sit Hjerte bar paa en skaanselløs Fortæller, som i hver en ensom Stund —ja selv midt i Assembleen og i Kontradands-Karreen det til hendes Rædsel hændtes— aabned pludselig sin Mund til Historien, som endtes: «Ve! i al den Glands du har, hvad Du er og hvad Du var!» Hvor forgjæves *high-lifes* Glæde gjennemleves! Hun i herligt Selskab næsten al Europa gjennemstrøg, trængte til Jerusalem og Damask mod Østen frem, gjorde, da hun tog derfra, for at gjennemfare Vesten, Libanons Zenobia, Lady Stanhope, et Besøg. Men naar hun, der var forresten sprudlende af Vid og Spøg, pludselig i Vognen faldt (som man kalder det) i Staver, ingen anden Ting det var, end den gamle Orm, som gnaver: hiin Fortæller, som just har sin Historie fortalt. Just paa en af disse Turer, som udretted Alt, undtagen Eet alene—Hovedsagen: ei blot Øjet at adsprede, med den Syge at helbrede, som i Brystets Indre sturer... paa en saadan Tur for Lyst ifra Brighton og til Bath, langs Kanalens skønne Kyst, faaer hun paa det Rygte fat, at en Folkefest beredes, og da Damen ikkun jog efter dygtig at adspredes, tænkte hun: jeg kan jo dog see derpaa, imens der bedes.

At idag jeg hende møder paa det Sted, hvor altid Saaret, som om ganske nylig skaaret, i os Alle friskest bløder, enten er et af de hvasse sorte Træf, der altid passe med sin Spids i gammelt Saar, saa det altid aabent staaer, eller har til Hensigt, Penge paa min Fattigdom at trænge, derfor ud at spionere hvor nu Jeg og Anna ere.

Thi da nu min fordums Kone havde for mig skriftet Alt, var tilgivet og betalt —ja betalt til sidste Krone, som jeg havde i mit Eje, Doktor, Jordefærd og Pleje, udbetalt til sidste Hvid,— skjøndt det bed som Slangebids, at den rige Moder torde ei sit Barn, sit eget, jorde: da nu Dette vel var endt, Anna til en Frænke sendt, forat nyde Kvindepleje, flytted jeg, med alt mit Eje —Baaden og mit Lodspatent— ifra Cowe's til Hastings, hvor Havets store mørke Ager, hvorpaa Brød for Lodsens groer, nærmere mod Land sig drager.

Men Fortjenesten blev mager: uden Hjælp, i Baaden ene, var der intet at fortjene. Sygdom dertil haardt sig slog— kort hver Dag min Nød tiltog, saa alvorlig tænktes paa, ud en Dag tilsjøs at gaa, men ei komme meer tilbage uden trukken i en Hage. Medens i saa mørke Tanker jeg udover Sjøen saae, hvor de andre Lodser laae og Enhver sin Skude sanker: sagte det paa Døren banker, og en Sjøgut, net som drejet, bukked halvt og halvt han nejed, saa jeg ahned Uraad alt før han mig om Halsen faldt. Da faldt ogsaa Sjømandshatten, og med næsten Rædsel Haaret —langt og glimmersort som Natten— saae jeg ganske tæt afskaaret.

«Fa'r! min Eneste!—Hun bad— Ingen Os maa skille ad. Derfor maa Du ei forskyde hvad din Datter har at byde: det at være dig en Søn! Du kan ikke leve ene. Francis lærte mig at ro; derfor sammen godt vi To kan vort Brød tilsjøs fortjene. Hvert et Skib, vi see, Du jager; Du alene gaaer ombord. Baaden hjem igjen jeg tager— Kjære Far, det er et Ord!»

For slig Vind fra bedre Egne, mild som Blomsterdufte, sendt, af mit Skib paa Timen drev. Som hun vilde foretegne, som Hun sagde, saa det blev; og før Ugens Rest var endt, gik det vel saa godt for Os, som for nogen Hastings-Lods. Deraf, Gentlemen, forklares, hvi en gammel Ulk som Jeg, da der af fra Briggen bares, hemmed mine Taarer ei. Tausheden, den timelange, indtil Baaden var forsvunden,

Bønner var, jeg tusind Gange mumled uden Hjælp af Munden, indtil det sig tænke lod, at, ved Hjælp af Tid og Flod, *Anna* havde Havnen funden.»

IX

Agterspeilet

Anna havde fundet Havn i Gud Faders egen Favn.

Efter nogle Døgns Forløb, vi Southamptons Havn forlode: London bød os bedre Kjøb; og Kanalen op vi stode. Da, idet vi drev med Tiden, Kysten nær, for slappe Seil, fører Strømmen hen til Siden Brædtet af et Lodsbaadsspeil, hvor i Hvidt paa Sort vi see: «*Hastings, Pilot, Numero three.*»

* * * * *

—O Tilfælde underligt, som maa mere synes hjemme i et Fee- og Alfe-Digt, end i vore haarde Dage, da med tør prosaisk Stemme Alt fortælles som det skeer, strengt og strikte som det monne sig tildrage, med Forbud imod at digte; og hvor Mennesket, skjønndt Aand, ikkun troer hvad Øjet seer og hvorpaa det fat kan tage med den tunge plumpe Haand. ...O Tilfælde, sandt og skjønt! Da jeg, rystet dybt, mig læner over Rælingen, paa Speilet tvende Sommerfugle seiled, tvende deilige Falæner trygge der forelskte leged, som om Brædtet var et grønt Eiland, op af Havet steget. En var hvid, meer hvid end bleget Snekkescal derindpaa Stranden, blaa, meer dunkelblaa den Anden end Skjærsommerdags Azur i den tropiske Natur.

Eller mon i Aandens Magt fri Gestalten ned er lagt? Da kanhænde, af en sød uskyldig Smag, som vi Mennesker selv kjende, Francis' og hans Annas Sjele samme Lyst har maattet dele til, en vakker Sommerdag, atter Jorden at besøge, og som to Falæner spøge. Ja kanhænde da—Gud veed— at de Elskende, der blevne ere fra hinanden revne før Forening har havt Sted, kunne, Sødheden at smage af en jordisk Kjærlighed, vende for en Tid tilbage snart i Form af Nattergaler ømme Sisgener og Svaler, snart som Sommerfugle skjønne, for at leve saa en Sommer ganske for sig selv alene i det friske Livsensgrønne under Skovens dunkle Grene, indtil Efteraaret kommer. Da, en Kvel, af Stjerner klar, naar de blinke som man kunde tydelig fra deres Munde høre baade Raab og Svar, svinger sig det søde Par opad opad til det glade Hjem, de nu ei meer forlade, da vor Jord ei Mere har. ...Tomme Drømme! Thi tilvisse, Francis ei og Anna vilde eet Minut af Tiden spille med at flagre om som Disse. Nei, til gode gamle John vilde Begge sammen haste, frygtende, den stærke Aand sin Natur, den klippefaste, har for denne Gang fornegtet og ei mægtet sidste sorte Træf at tvinge, saa hans Sands har maattet springe, Glasset liig, man tvinge vil over Stemmens Omfang til endnu højere at klinge.

X

London. Bedlam

«Har Du nok af *London* seet?» blev jeg spurgt ved et Glas Ale af min brave Skibskaptain just som vi paa Drurylane havde nær af Stykket leet begge To os reent ihjel.

«Nok af Folkets Storhed? Ja— Ja og nei, som man det tager— meer end Nok dog af dens stygge over London faldne Skygge: Menneskers Elendighed, bundløs, dybere mod Helved, end som Folkets Storhed rager op i Høiden imod Hvælvet. Men, Kaptain, før vi herfra til vort kjære Norge drage, maa i Øjesyn vi tage Bedlam, det til nu forsømte,— Bedlam, et mærkværdigt Sted, maa tilsidst vi tage med.»

«Bedlam?»

«Netop, det berømte.

Verdens største Daarekiste.»

«Ah, jaaaa! Jeg ei det vidste, i den Tanke, at om Rangen selve London og Paris holdt i Kamp hinanden Stangen, hvert dog galt paa egen Viis. Men lad gaa! Imorgen da først til Bedlam! Saa en Flaske, ud det triste Syn at vaske! Saa ombord! og saa herfra!»

* * * * *

—«Luk, Bevogter! Himlens Gud. Hvad jeg saae i denne Celle! Blev jeg hundred Aar ilive, ingen nye Rædsler drive, kunde det af Mindet ud. Men lad Portneren fortælle dig, Kaptain, om denne Gale. Du kanhænde af hans Tale kjender gysende igjen en agtværdig engelsk Ven.»

«Ja—Bevogteren begyndte, halvt at snøvlle, halvt at grynte, med en Overlæges Mine og et tvivlsomt Blik paa Os— *Johnny Johnson*, ikkun Lods, Nummer... lad mig ikke lyve... Nummer Tusind syv og tyve, gal ved Tab af alle Sine eller af—hvad Nogle kalder lidt fantastisk—Hjertesaar. Mandens Galskab just

bestaaer deri, at han vil fortælle Hvem som kommer til hans Celle, om en Ting, han siger falder paa hans Hoved, hvor han gaaer, og som «*sorte Træf*» han kalder. Dog han siger undertiden, at de ramme ind fra Siden, saa hans Hjerte, om man blot undte ham saa meget Godt, ud af Brystet det at skjære, af de mange faldne Skud som et Kogger maa see ud, fyldt med Pile, alle smykede med en Krands af sorte Fjære, ud af Djævlevinger rykte.»

Vogteren i Bedlam standte i sin bedste Passiar, som om Ting han eftersandste. Men den sande Aarsag var, at han med sit Ugleøje, der i Mørket kunde see, som igjennem tynde Flor, havde seet en Dame bøje om i samme Korridor— En af hvem en fuld Guinee høist sandsynlig var at vente. Men han vilde see sig for; bad os midlertid at vente. Ikke før han Ryggen vender, før, dybt rystede, vi trykte grædende hinandens Hænder, og imens afsted han render, jeg Kaptainen med mig rykte bag den Pille, der var Cellens ene Skille.

Under Vogterens Fortællen Damen Hul for Hul beseer, sparende ei paa Guineer; og hun kommer saa til Cellen, hvori Johnny Johnson er. Portnere og Slige stedse gravitetisk selvtilfredse meget hellere berette «iagttagne Fænomener,» «sære *casus*» og «Symptomer,» end de Papegøjesvar, hvortil kun de Ordre har; og hvad *Selv* Hans Viisdom mener noksaa modigt de fremsætte som Sentenser og som Gnomer, uomstødte Axiomer. Derfor Damen holden var i geskjæftig Passiar om den Gales Fixideer samt hvad derved var at gjøre —«Notabene rationelt»— uden at hun Navn fik høre eller af den hele Røre noget Sammensat og Heelt. Dog hun til en Kavaleer, af hvis Arm hun sig betjener, hvisker: «høist interessante ere disse inkonstante Aandens Sygdoms-Fænomener. Men luk op, Monsjeur! Jeg tør see ham rolig ind i Øjet; og hvis godt han er fortøjet eller stille, aabn hans Dør!»

«Strax, Mylady! strax paa Timen!» ...Laasen klirrer og med Bragen Egedøren aabner sig... Damen med et rædsomt Skrig styrter om som lynildslagen i en dyb og lang Besvimen, selve Døden ganske liig.

«Seer I Træffet? skreg den Gale. Seer I nu, det hjælper ikke sig i Jorden at forstikke, hjælper ikke at forskandse sig mod Skrømt fra svundne Dage i Palladsers Marmorsale, eller Verden rundt at jage, for ei meer sig selv at sandse!» Og ved pludselig at bøje sig som Tigeren til Sprang, med en Flammen i sit Øje, der tilside Alle tvang, fat paa Damen greb den Gale skrigende, idet han plukte Fjer for Fjer af hendes Hat: «Af med denne Paafuglhale!» Perlebaandet op han lukte, strø'de rundt omkring dets Skat; rullende til alle Kanter Gyldenringe, Diamanter, plyndrede af Damens Fingre, imod Kvadergulvet klingre. Langsomt Øjet op hun slog; men som den Forryktes Fange syntes hun meer glad end bange, saa hun ei sig fra ham drog; meget mere hun tilbage vinked' Følget sig at drage.

«*Mary Ann!*—blev *Johnny* ved— Naadigste Fru Hertuginde! siig mig i Oprigtighed, om du kunde—siig mig, Kvinde!— al din Herlighed forsage og tilbringe dine Dage *her*, just *her*, just *her* paa dette græselige Sted med mig?»

«*Johnny!* o!—brød *Mary* ud, kyssende hans magre Hænder— o, saasandt en Dommens Gud gaaen er med mig irecte, at jeg *her* og hvorsomhelst, *Johnny*, leve maa med dig, vil jeg som et Tegn betragte, at Han sig til Naade vender, at min arme Sjel er frelst. Ingen Magt skal heller mægte mig fra dette Huus at rive. Der mit Liv jeg vil forblive, hvor jeg har den Trøst i Eje, daglig Dig at kunne pleje.»

Johnny blev medeet saa stille, at den sidste Perle, ført af et Lufttræk, grant blev hørt Korridoren langs at trille. Og da op han saae tilsidst vare Øinene saa milde. Slukt i Taarer var den vilde urofulde Vanvidsgnist, saa at til en Kavaleer hviskede betænkt vor vise Gale-Vægter-Medikus: «Endt er nu, saavidt jeg seer af hans hele *habitus*, Patientens Hovedkrise.»

«*Mary Ann*, nu er du prøvet; —sagde *Johnny* mildt betonet— prøvet er du og tilgivet ...meer end det: du har udsonet! Thi din Kjærlighed har Livet, skjøndt forspildt, forødt, bedøvet, ikke fra dit Hjerte røvet. Derfor kom! En Krog, en stille, vi paa Jorden søge ville, hvor den Verden, som sig trænger ved sit Guld med al sin Last mellem Dyden og dens Lykke ikke skal forstyrre længer tvende Hjerter, som sig trykke atter til hinanden fast— En hvor vi forsonte kunde leve vore Aftenstunde, indtil Budet fra vor Dommer, Døden, til os begge kommer, for os, med sit tause Sprog, (Fingren paa vort Øjenlaag) venligt sammen at indbyde til det yndige Paulun, hvor som Engle De nu nyde Saligheden *Han* og *Hun*, som vi mindes men ei nævne, at ei Sorgen, ene ved Navnets Tone, sig skal hevne paa vor neppe vundne Fred.»

«Ak, hvor findes saadant Sted?

Neppe, neppe!» *Mary* klagte:

«Et for din tilbagebragte

Ro og min Taknemlighed?»

...«Jo, i Norge tusind Steder byde hvad I ønske Eder» —sagde min Kaptain, traadt frem— «Derfor, *Johnny*, følg mig hjem! Der er tusind stille Dale hvorom Ingen har hørt Tale, og som kun en enlig Trost har for tause Skove rost— Dale, hvis vidunderhøje almagtslige Majestæt ganske vist af fremmed Øje ei endnu er bleven seet. Men, endskjøndt, saa vist som Bryst Hjerte har og Ansigt Øie, hver en Dal sin

Indsjø har, himmelblaa og stjerneklar, fjernt omkrandst af Aaser høje, nærved af en Blomsterkyst, og endskjøndt en fyrig Elv overalt ved Siden følger, med en Lyd af friske Bølger, friskere end Havets selv: kan jeg, Johnny, nok mig tænke, at den gamle Sjømands Længsel efter Havet vilde hale, som med en usynlig Lænke, snart dig bort, som fra et Fængsel, ifra Landets indre Dale. Derfor, Johnny, maa du vide, Havet har i Uroldstide Landets Alpebelte sprængt og er til dets Indre trængt, strømmende i dybe lange Fjorde, som sig indad slange, gennem hine brudte Svælg. *Der* en yndig Plads dig vælg enten paa en skovkrandst Tange i en venlig liden Bugt i en Dal af Alper lukt, eller paa en grønklædt Bred skraanende mod Fjorden ned!»

* * * * *

Før et Jevndøgn alt vi vare næsten helt af Themsens klare; og da vore Passagerer (*Johnny Johnson, Mary Ann*) kom paa Dækket, Engelland under Havets Bryn sig skjærer som en bleg neppe synlig Taagestreg.

Og nu bar det for hver Klud lige ret nordostenud! Ostnordost og retsaa nord, til i fjerde Morgens Gry Manden ned fra Mersets skriger: «Ret i Nord en snehvid Sky, der i Høiden stedse stiger, liig en buet Sølvbjergjord over Horizonten spændt!»

...«Hurra! det er gamle Norges snebedækte Klippeborges morgensolbelyste Tinder, som os minder, at Seiladsen snart er endt.»

XI

Hardanger

Gives Sted paa Jorden, hvor gammel Kummer, ved at stemmes i Naturens blide Toner, kan bedøves og forglemmes,— hvor sig Had med Had forsoner,— hvor usalig Lyst til Synder dæmpes, Lidenskabens tæmmes, Løven liig i Barnets Snor, kun ved Syn af Egnens Ynder, Tanken om en Guds Nærvær i Naturens Majestæt, i hans Almagts Høihed klædt, og ved Følelsen af Freden, der er over Egnen gleden som et paradisisk Skjær, som en Glories Straaleære hvormed Høj og Tinde pranger: —da forvist det Sted maa være i det deilige *Hardanger*.

Gives Sted paa Jorden, hvor gudløs Last, som kommer did flygtig, ved et vildt Tilfælde, bliver from medeet og troer... Sted, hvor en fortvivlet Anger føler klart sin Skabers Vælde, men ei Giften af sit Bid mere Hjertet at fortære: —o da maa vel Stedet være i det deilige *Hardanger*.

Gives der paa Jorden Sted, hvor, om tvende Fiender mødes, uvilkaarligen de nødes til at standse sine Fjed og udrække Haanden begge, venlig Arm i Arm at lægge, slagne af den søde Fred i Naturens Herlighed... hvor Forfængelighedsflammen synker i sin Aske sammen, og Erobrer, hvis han kom, om med Blusel vilde vende, retsom bange forat skjænde hellig viet Tempeldom... hvor Naturen taler Trøst: Fjeldet som den issehvide børnekjære Oldefader, der sin gamle Favn oplader, Dalen med en Moders blide uforglemmelige Røst, Elven som en trofast Sanger, der vil Hjertet atter lære gamle Toner, svunden Lyst: —o da maa vel Stedet være i det deilige *Hardanger*.

Ak, om saa livsaligt Sted findes paa vort Jorderige, hvor i blaanende Geled Alper frem af Dalen stige, — hvor ved den krystalne Bræ blomstrer snehvidt Abildtræ, medens i en Snefonns Spoer vilde Rose lystigt groer,— hvor en Kilde først sin Sang kun mundharpespæd begynder murmlende blandt Mos og Stene; men saa under Orregrene fra sin Afdal ud sig skynder, dreven af ungdomlig Trang til med Hoveddalens Ynder i sin Glands sig at forene; og, liig David Harpeslager, fra en Hyrde bleven til Dalens Konning ved sit Spil, stolt og mægtig gjennemdrager, under tordnende Befalen, alt sit skjønne Rige, Dalen... ja, hvor findes saadant Sted: Majestæt og Yndighed i en inderlig Forening, hvor ifra den hvide Fonn brede sig i vid Forgrening Fagerliers grønne Baand,— hvor de blide Bakkehæld, som forbinde Fjord og Fjeld, glide ud i løvbekrandste grønne Odders Fryndserad, der sig speile som i Bad, hvor de synes halvveis standste, saa de ei forentes med Fjordens anden skjønne Bred, og hvorfra et Hyttehjem titter mellem Birke frem, fra hvis Tag, med mild Betoning over Alt, en Røg fremblaaner, og det hele Synet laaner af et Offer og Forsoning— o hvor findes saadant Sted, disse løvbekrandste Tanger med den fromme Hyttes Fred, uden i din Herlighed, underdeilige *Hardanger*?

XII

Besøget

Der paa en af disse Tanger i det deilige Hardanger, hvor en Runebauta graa ragte frem deryderstpaa, liig en Viking, i sin stive Panderskjorte end ilive, men af Roser fangetagen i en Kappe af Skarlagan... *der* endnu lidt længer oppe paa den løvbekrandste Tange, i en Hytte under lange side

Hængebirketoppe, hvor den vilde Humle spandt sit Tapet om alle Vægge og saa legende forsvandt i et Vildnis af Moreller, jeg endnu i Sommer begge vore gamle Rejsfæller rolige, tilfredse fandt. Det var Søndagmorgen. Hytten aaben stod, som om til Lytten efter første Klokkelyd fra den lille vakkre hvide Kirke paa den anden Side ligeoverfor i Syd. Solen alt den blomstbesaaede Tærskel med sin Straale naaede, vækkende med frisk og gylden Glittren mellem Rankefylden, hvormed Karme og Gesimser vare yndigt krandsomvundne, alskens Sommerfuglevimser, som for Natten i de brede Humleblades sammenspundne Klaser havde fundet Rede.

Men det var vel ei Indbildning, men en Øjets Tryllehildning (thi jeg sværge kan derpaa) at imellem dem en blaa og en perlevid jeg saae flaggre indad Døren dristig, som af Solens Skin forledte, som om, spredt paa Gulvet, dette vilde begge fange listig. Og ved efter dem at skue i den landleg nette Stue, *Mary Ann* faldt Øjet paa. Der hvor endnu Skyggen laae sad hun bøjet ved sit Bord læsende i Herrens Ord.

«Johnny kommer strax»—hun sagde med et Haandtryk, varmt og lindt, dog af Styrke og gesvindt, som et fyrigt Hjertes Slag— Han er blot ved Stranden nede, Færdingsbaaden at berede til vor Kirkefart idag.»

Knapt hun havde udtalt før gennem Hyttens aabne Dør Kirkens klare Klokker hørtes over Fjorden af og til, som et pauseafdeelt Spil, som en Æolsharpes Klang, eftersom af Vindens Gang over Fjorden Lyden førtes.

Johnny kom.. Hvor sund og karsk! Kun i Aasyn mindre barsk. Trykkede min Haand trohjertet, saa dens Fingerender smerted, mumled ud en Strøm Velsignen paa sin Engelsk om Hardanger, hvoraf op jeg kun en Lignen med en Himlens Forgaard fanger og et Spørgsmaal, om jeg troer Kashemir, det Landskab, hvor endnu der skal findes lette, i et Vildnis skjulte, Spor efter Paradisets Flor, vel er skjønnere end dette. Hvisked saa til *Mary Ann*: «Skynd dig, Kjære, hvad du kan! Baaden ligger alt paa Vandet. Før vi række Kirkelandet kunde det alt sammen ringe.» Derpaa vendt til mig: «Min Ven, følg os eller bliv igjen. Men for *Os—Vi* maae afsted. Thi fra Herrens Huus histover, hvorfra Kaldelsen nys lød, altid vi tilbagebringe til vor syge Sorg, der sover i Naturens milde Skjød, himmelsk og balsamisk Fred.»

O, hvor fryded den Tilstaaen meer end hans Irettegaaen! O, hvor inderligt et Amen til hans sidste Ord jeg bad! Og da just det ringte sammen, klang det som om Engle drog gennem Luften under Kvad; og deraf jeg Varsel tog, at den Gudstro, som de Tvende i de syge Hjerter bar, vil Naturens Kuur fuldende, saa taknemlig de erkjende det for Livets bedste Mening, at ei Sorg paa Jorden findes saa fortærende og svar, som af Gudstro, i Forening med Natur, ei overvindes.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK DEN ENGELSKE LODS ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you

have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic

works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to

the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.